

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXII
БРОЈ
1040
3. XII 1971.

ДОГОДИЛО СЕ...

ТВРДОГЛАВИ ЛОС. — Због дивљег лоса који је, ко зна како, залутао у Стокхолм, пуна 3 часа стајала је градока надземна железница. Лос се најпре сунчао испод једног балкона а кад су га деца отерала, прескочио је ограду која одваја пругу и почео да се шета по шинама. Струја је одмах искључена а полиција је дуго покушавала да отера лоса. Тек кад је помоћу „пушке за наркозу“ успаван, лос је склоњен са шина и однет у зоолошки врт.

НАГРАДА. — Иако има тек 15 година, београдски гимназијалац Светислав Николић снимио је више од 100 веома запажених аматерских филмова и на разним такмичењима неколико пута освајао прва места. Ове године добио је за свој рад највеће признање: Октобарску награду града Београда.

Ripley

Веровати или не!

ЧАРЛС ХЕНРИЈА

ЧЛАНА ГРИЛИЈЕВЕ АРКТИЧКЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ КОЈА ЈЕ ТРИ ГОДИНЕ БИЛА ОКОВАНА ЛЕДОМ И ЗА ТО ВРЕМЕ ИЗГУБИЛА 15 ЛУДИ КОЈИ СУ УМРЛИ ОД ИСЦРПЛЕНОСТИ И ГЛАДИ, УБИЛИ СУ ЊЕГОВИ ДРУГОВИ ИСТРАЖИВАЧИ КАД СУ ГА УХВАТИЛИ У КРАБИ ХРАНЕ!

МНОГО КАСНИЈЕ ЈЕ УТВРЂЕНО ДА ЈЕ ЧАРЛС ХЕНРИЈА УБИЦА КОЈИ ЈЕ ПОБЕГАО ИЗ ЗАТВОРА УОЧИ СУЂЕЊА И ПРИКЉУЧИО СЕ ЕКСПЕДИЦИЈИ. (1884)

ЛИСНА ВАШ

СЕ МНОЖИ ТОЛИКО БРЗО ДА ВИ ПОТОМСТВО САМО ЈЕДНЕ ВАШИ - КАД БИ СВИ ИНСЕКТИ ПРЕЖИВЕЛИ - У ТОКУ ЈЕДНОГ ЛЕТА БИЛО ТЕШКО КАО 500.000.000 ЛУДИ!

АУСТРАЛИЈСКИ ТОРБАР КОАЛА

НОСИ НА ЛЕБИМА СВОЈЕ МЛАДУЊЕ ГОДИНУ ДАНА.

АРМАДИЛО

ЈЕДНА СТЕНА У БЛИЗИНИ ЛА ПУЕРТЕ, У МЕКСИКУ, КОЈА ЛИЧИ НА ЖИВОТИЊУ ОКЛОПНИКА, ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

ОСАМДЕСЕТЧЕТВОРОГОДИШЊИ ХОЗЕ АЛВАРЕЗ

ИЗ МАНЗАНРЕСА, У ШПАНИЈИ, ПРИСУСТВОВАО ЈЕ ПОГРЕБУ СВАКОГ СВОГ СУПРУГАНИНА КОЈИ ЈЕ УМРО ЗА ПОСЛЕДЊИХ 40 ГОДИНА - БИО ЈЕ НА УКУПНО 15.220 САХРАНА!

Лабудови

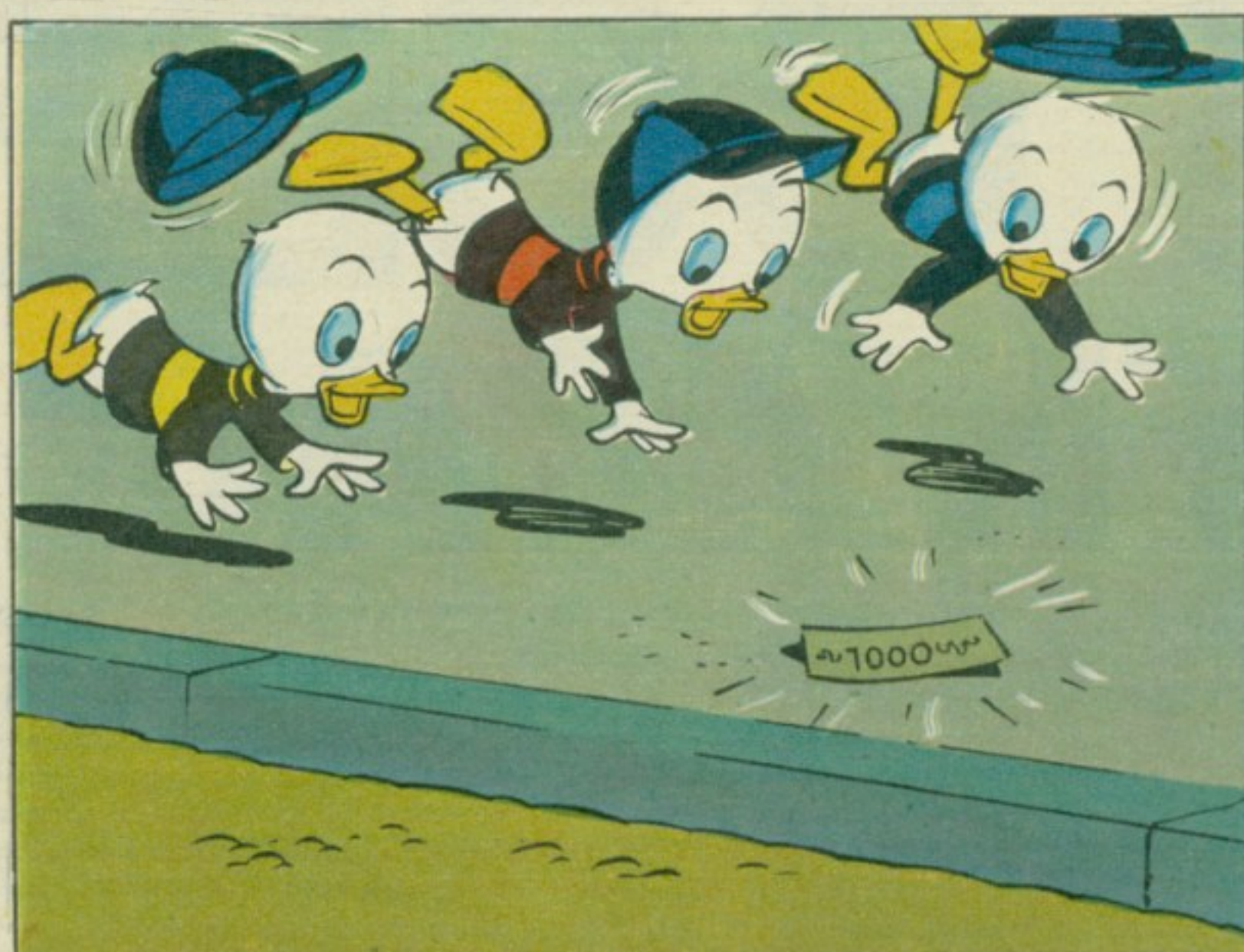
ИМАЈУ ВИШЕ ПЕРЈА ОД ОСТАЛИХ ПТИЦА - ПОНЕКИ ЛАБУД ИМА И ПРЕКО 25.000.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Инес де Кастро крунисана је за краљицу Португалије при светлости бакљи и уз звуке фанфара. Сви португалски племићи и племкиње продефиловали су крај раскошног престола на коме је седела Инес, свако је морао пред новом краљицом да клекне и пољуби јој руку. Многе госпе па чак и неколико витезова па ли су при том у несвест. Јер, Инес де Кастро била је већ пет година мртва а на престолу је седео њен балсамован леш који су придржавале слуге; један је држао главу, други тешку круну, трећи руку коју су сви морали да пољубе. Краљичино лице било је непокретна воштана маска на којој су се ипак видели трагови некадашње лепоте. Трагови бодјежа били су сакривени богатим хаљинама. Португалски краљ Педро I седео је поред ње и гледао је заљубљено као да је жива. За њега она се није променила.

ЉУБАВ НА ПРВИ ПОГЛЕД

Престолонаследник Португалије Педро и Инес де Кастро упознали су се једног априлског дана 1340. године. Двадесетогодишњи принц ишао је са великом праћњом у Кастиљу по своју невесту принцезу Констанцу. Принцезу је познавао само са слике коју је насликао дворски уметник. На слици је Констанца изгледала лепо али каква је била у стварности то Педро није знао. Али, чак и да је Констанца била најружнија жена на свету, Педро би морао да се са њом венча јер је тај брак био одавно договорен између њихових родитеља, португалског краља Алфонса IV и кастиљанског краља, ради остварења династичких интереса. Исте брига бринула је и Констан-

ИЗ ОСВЕТЕ КРУНИСАО ЛЕШ

ца. Сусрет их је, међутим, охрабрио. Она је угледала високог, снажног, наочитог младића а он насмејану лепу девојку. Али, Педро је одмах видео још нешто: кад је скренуо поглед са своје невесте, поред ње је угледао њену прву дворску даму лепотицу Инес де Кастро. Инес је имала 17 година, плаву косу, уско лице, глатку тамну кожу. И она је видела Петра. То је била љубав на први поглед која ће трајати до смрти па и после смрти.

Констанца је повела у Лисабон, престоницу Португалије, и своју дворску даму. У жилама Инес де Кастро текла је такође краљевска крв. Њена мати била је љубавница кастиљанског краља и из те везе родила се Инес. Мада званично није имала никакву титулу, Инес

је била лепша и даровитија од свих законитих принцеза Шпаније и Португалије. Педро и Инес виђали су се сваког дана за столом, у лову, на забавама, баловима али строг дворски церемонијал никада им није дозвољавао да се нађу насамом и зближе. Констанца је осећала шта се збива између њеног мужа и Инес али није ништа предузимала јер је знала да би се из тога изродио скандал. Осим тога, добро је познавала пле-

менит карактер своје прве дворске даме. То је трајало пуне две године а онда је Инес замолила Констанцу да јој дозволи да оде. Није више могла да издржи такав живот. Пошто је била исувише поносна, није се вратила родитељима у кастиљански двор већ је отишла код своје тетке у Кастиљу.

ИНЕС ЈЕ ВЕШТИЦА!

У јесен 1345. Инес је добила вест из Лисабона: Констанци је после рођења трећег детета умрла, Педро је преко изасланика моли да одмах дође у престоницу. Иза сланика ју је довео у пралић Кримбре северно од Лисабона где се налазила Пед-

Инес де Касиро била је већ ђеи година мртва
када је краљ Педро I одлучио да је кр унише.

Племићи су ђадали у несвеси док су
новој краљици љубили руку а слује
су их ђолибале водом и дизале на но-
је да до краја обабе церемонијал

и посађен за трпезу, деца су покушавала да му пољубе руку. Алфонсо је само одмахивао главом, мрзовољан и ђутљив. А када су децу извели да не би досађивала гостима, краљ је официрима дао знак, они су извукли бодеже и журнули на Инес која није стигла ни да узвикне. Боли су је чак и кад је мртва лежала на поду. А онда су појахали коње и ишчезли.

Када се Педро вратио из лова, пао је онесвешћен преко Инесиного леша. Неколико дана и ноћи морали су да га чувају да не би себи одузео живот. Када се смирио, лице му је постало свирепе, очи ледене. Наредио је да се Инесин леш балсамује и положи у мермерни саркофаг. Девет година живео је за љубав, од сада ће живети само за освету. Ускоро је успео да сазна имена официра који су убили Инес: Кело, Гозалес, Пачеко. Сва тројица били су познати племићи са великим имањима. Педрови људи банули су једног дана на њихова имања и све попалили, али убице нису успели да ухвате. Чувши да се крију у Порту, Педро је градић опколио, запалио и уништио до темеља. Убице су му опет умакле. Најзад је краљ Алфонсо спремио против си на војску; грађански рат био је на помолу. Крвопролиће је спремно захваљујући португалској краљици, Педровој мајци која је клекла пред сина и заклела га да престане да хара.

Племићи који су убили Инес крили су се у Кастиљи. Педро је тражио њихово изручење али му из Кастиље нико није одговорио. Тада је ухватио неколико најпознатијих кастиљанских великаша и запретио да ће их смаћи ако му одмах не изруче ниткове које тражи. Тако их је најзад добио. Освета је била страшна. Са трупом најближих пратилаца Педро је отишао у шуму. Тамо је постављен сто и приређена гозба која је трајала три дана. За то време слуге су неколико метара даље мучиле тројицу убица. Најзад су их довршили, исекли на комаде и разбацали по шуми да их поједу звери.

Дванаестог маја 1357. године умро је краљ Алфонсо IV и на португалски престо је сео Педро. Педро I одмах је предузео низ мера да среди стање у земљи. Разјурнио је поткупљиве великаше, многе казнио смрћу и одузимањем имања. У народу је брзо стекао популарност. Иако заузет државним пословима, Педро

није заборавио своју Инес. Наредио је да се направе два величанствена саркофага, за Инес и за њега. Али, пре него што ће положити Инес да вечно почива, извео је и последњи чин своје освете.

КРАЉ ПЕДРО ПРАВЕДНИ

Балсамовани леш Инес де Кастро пренет је у дворца у Алкобаки недалеко од Лисабона. Тежак мермерни саркофаг носили су највиши португалски племићи на раменима више од 100 километара, од Коимбре до Алкобаке. Дуж целог пута стајао је народ и одавао пошту тужној поворци. Раскош на церемонија крунисања обављена је у Лисабону по дугом и сложеном протоколу. Ништа није заборављено ни изостављено. Охолост португалског племства приморано је на најцрња понижења. Сви су морали да се понашају као да је Инес жива, да јој се клањају, клече пред њом и љубе јој руку. Узалуд су многи падали у несвест. Слуге су их поливале водом и дизале на ноге да обабе церемонијал до краја. Крунисање је трајало недељу дана а затим је краљица Инес сахрањена у манастиру где је припремљено и место за Педра.

После овога Педро I сасвим се посветио управи земље. До краја живота није присуствовао ниједној свечаности, није ишао у лов, у његовом дворцу никада се није чула ни музика ни смех. Пошто није веровао својим обесним подмитљивим племићима, Педро је постао главни судија у земљи. У његовом дворцу постојала је нарочита сала за суђења у којој је краљ често проводио и по читав дан. Иза краљевих леђа увек је стајао целат са исуканим мачем. Пресуде су му биле праведне и веома строге. Код суђења није правио разлику између племића и обичних поданика. Напољо је једино да сазна истину и правично одмери казну.

Када је 18. јануара 1367. године Педро I умро, на престолу га је наследио његов и Инесин син Фердинанд. Педрово име остало је двојако забележено у историји Португалије: народ га је назвао Педро Праведни а племићи и они које је његова правда погодила Педро Сурови.

Е. М.

5

рова палата. Педро је кочи сачекао у врту раширених руку, узео Инес у наручје и унео је у дворца. Само јој је рекао: „У овој кући нема успомена којих се морамо плашити. Заборавимо све што је било и почнимо живот из почетка а наш живот то је само наша љубав“.

Од тога дана Педро више није ишао у Лисабон мада је, као наследник престола, морао да учествује у државним пословима. Он, међутим, није напуштао Коимбре нити се одвајао од Инес. Пролазило је време, из Лисабона су стизала упозорења и опомене на које Педро није обраћао пажњу. Инес је родила троје деце али то није гинуло Педро-

вог оца краља Алфонса IV. За њега она једноставно није постојала и он је стално слао сину поруке да се што пре ожени и осигура себи наследника. За девет година колико је живео са Инес у Коимбри Педро ниједном није отишао у краљевски двор у Лисабону.

Краљ Алфонсо IV је беснео а његови великаши прогнани су Португалијом глас да је Инес вештица, да је зачарала Педра и да су је послали непријатељи земље. У ове гласине народ је поверовао нарочито када је од богиња умро мали принц, син Педра и покојне Констанце. У овој смрти сви су видели Инесине вештичије прсте а то је краљу Алфонсу и било потребно да би

могао да приступи остварењу свога плана.

РАСКОМАДАНЕ УБИЦЕ

Трећег јануара 1355. краљу је његов шпијун јавио да је Педро са свим мушкарцима из своје пратње отишао у седмодневни лов и да је у дворцу остала сама Инес са децом и дворкињама. Краљ Алфонсо узјахао је коња и са три највернија официра тајно стигао у Коимбре. Инес се необично обрадовала када га је видела мислећи да јој долази у посету ради измирења. Краљ је уведен у најлепшу одају

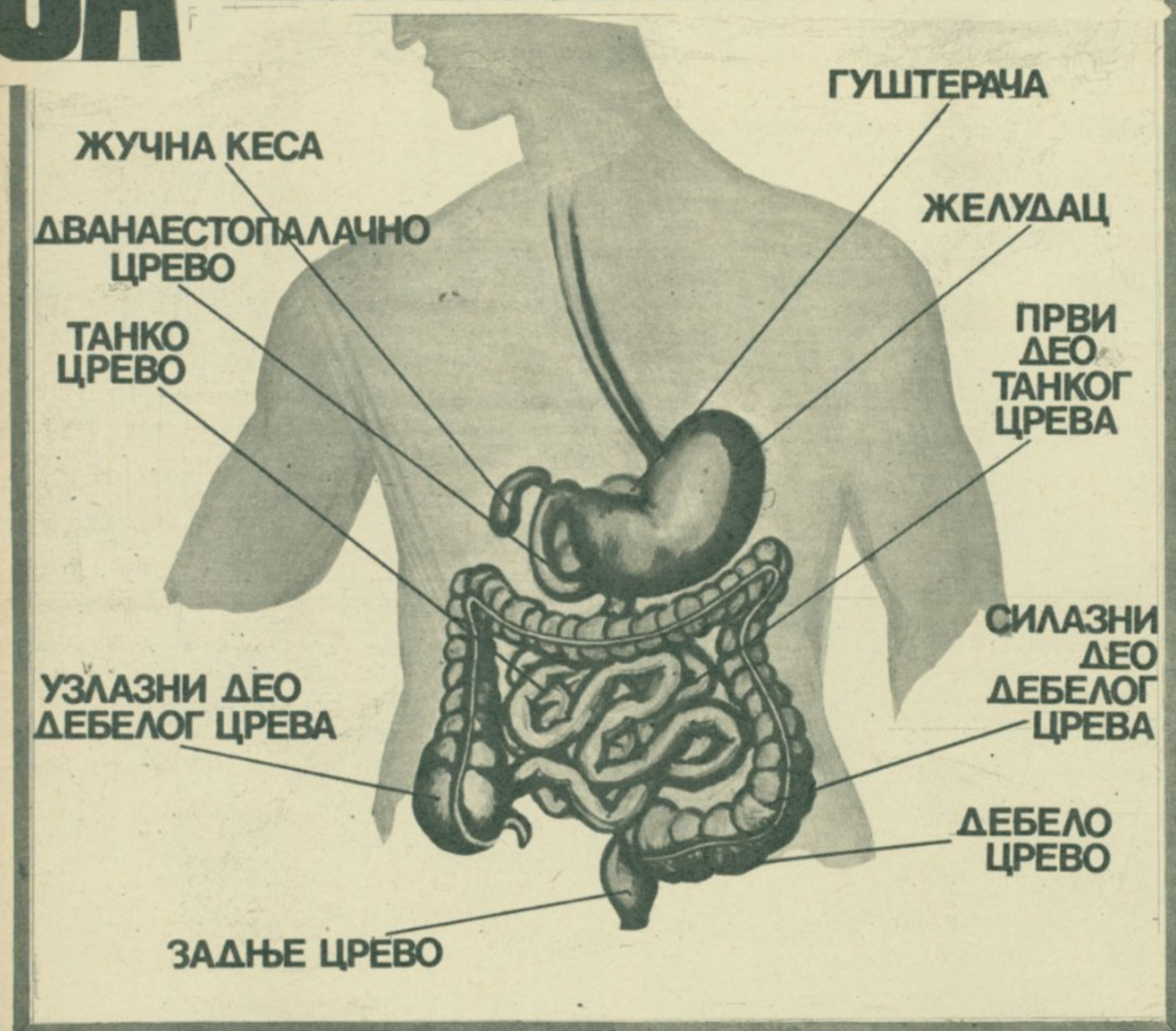
ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

У ЗЕМЉИ
ГЕПИДА

ЈА ХРАНИМ ЈОВАНА

БЕЗ МОЈИХ ХЕМИЈСКИХ ЧАРОЛИЈА ОН БИ УМРО ОД ГЛАДИ ЧАК И АКО БИ ЈЕО ОД ЈУТРА ДО МРАКА

Јован сматра да сам ја „прави изрод“ међу осталим његовим органима. Други органи у његовом телу скромно се понашају, живи се не чују. А ја стално подсећам Јована на своје присуство: непријатно крчим, стварам му болове, час сам сувише вредно, а час се олењим. Ја сам Јованово црево.

Јован о мени мисли као о неком живом клупчету у свом телу. Ја сам много више од тога. Мислим да би ми најбоље одговарао назив: фабрика за прераду хране. Јован мисли да он мене храни, а у ствари ја храним њега. Готово сва храна коју поједе била би равна отрову кобре када би отишла право у његов крвоток. Ја је прерађујем у нормалне састојке крвотока — у храну за милијарде ћелија, у енергију за мишиће. Сланину коју Јован поједе претвара у масне киселине и глицероле, протеин из јагњећег печења у аминокиселине, а угљене хидрате из кромпира у гликозу. Без мојих хемијских чаролија Јован би умро од глади без обзира колико јео.

Изузев целулозе — љуски, махуна и слично — сварим све што Јован поједе и

онда то шаљем у крвни и лимфни систем.

4 сата за комад печења

Моја грађа изванредно одговара задатку варења. Починем дванаестопалачним цревом дугачким око 20 см, за њим долази први део танког црева дуг 2,4 м, затим нешто ужи део танког црева дугачак 3,6 м и на крају дебело црево дугачко 1,5 м. Укупно — 7,5 метара. Мој горњи део углавном је слободан од микроба али се у мом доњем делу налази читав зоолошки врт — око 50 врста микроба чији укупни број до стиже милијарде.

Варење, разуме се, почиње у Јовановим устима и желуцу: у устима се храна ситни, у желуцу меша и онда шаље мени. Чаша воде стиже до мене за 10 минута, али комад јагњећег печења тек за 4 сата. Храна коју ми желудац шаље натопљена је киселинама. Али, ако би у мене одједном ушло сувише киселине то би оштетило моју слузокожу и спречило стварање ензима веома важних за варење.

Међутим, ја водим рачуна да се то не догоди. Мо-

је дванаестопалачно црево производи материју названу секретин која утиче у Јованов крвоток. А секретин наводи гуштерачу да лучи свој сок за варење. Овај сок, око четврт литра дневно, утиче у моје дванаестопалачно црево и неутралише киселине. Ако се ту нешто поремети, онда Јован добија „чир у стомаку“. Сок гуштераче садржи и

три главна ензима који расправљају протеине, масти и угљене хидрате.

Из разних извора у мене утиче неколико литара течности дневно: око пола литра пљувачке, литар жучи из јетре (она разбија капљице масти тако да их ензими могу прерађивати), и преко пола литра цревног сока из безбројних жлезда.

Да се не осуши као мумија

Гледана голим оком моја унутрашњост изгледа равна као сомот. Али, микроскоп на њој открива удубљења и испупчења. У ствари када би та моја унутрашњост била равна, површина која упија храну била би 15 пута мања. Можда је моја најважнија одлика то што по својим зидовима имам милионе цревних ресица. Њихов задатак је да узимају од мене храну и шаљу је у Јованово тело: протеине и угљене хидрате кроз крвоток, масти кроз лимфни систем.

Дуж целе моје дужине налазе се разни мишићи. Једна група ствара покрете сличне нихању и тако „меле“ храну и меша је са соковима. Друга врста мишића производи покрете сличне таласању и потискује храну наниже.

Мој први погон, назван танко црево и дугачак око 6 м, никад не мирује. Кад у њега уђе храна потребно је три до осам часова да се сасвим преради и да је моји зидови упију. Преосталу течну кашу шаљем у дебело црево. Оно из ње узима воду и шаље је на траг у крвоток. То је веома важно. Јер, када би Јован сваког дана изгубио ту воду убрзо би се осушио као мумија. Када се вода упије, остају полутврди отпаци које „магационирам“ у задњем делу дебелог црева а затим избацујем из тела.

У нормалним приликама процес издвајања и упијања воде је спор, траје од

12 до 24 часа. Међутим, нервна напетост, лекови, бактерије и многи други узроци могу да га убрзају. Тада Јован добија пролив. Брига или неправилна исхрана, пак, могу тај процес да успоре. Тада Јован пати од затвора. Од то двоје, опаснији је пролив јер може да доведе до тешког губљења течности из организма. Зато кад год има пролив, Јован треба да пије велике количине течности.

Мада стварам Јовану многе невоље, већина од њих није опасна. Рецимо, оно повремено непријатно крчење. То су само мехурови гаса, углавном ваздух који је Јован прогутан. Али, ја стварам и сопствене гасове — махом метан и водоник. Већи део гаса избацујем али ако се њиме напуним онда реагујем болом.

Што мање нервирања!

Више него било који орган у Јовановом телу ја сам подложно његовим расположењима. Јака осећања могу потпуно да зауставе моје ритмичке покрете. Због тога Јован не осећа глад кад је љут. Што се мене тиче, најбоље би било и да не једе док се не смири.

Пошто нисам више младо, као уосталом ни Јован, не прерађујем храну онако лако као некада. Док је био млад Јован је могао да једе све и ја се нисам бунио. Сада то више није тако.

Много боље бисмо се слагали кад би Јован био само мало разумнији. Не би смео да узима храну која надима — лук, купус, пасуљ и слично — ни да једе масна јела. На његовом јеловнику требало би да буде пуно воћа, свежег поврћа, и салате јер ме та храна подстиче на рад. И воде би требало да пије више. Ипак, најбоље би било и за мене и за њега да избегава све оно што може да га наљути.

Тражим доста, знам. Али, то је цена коју Јован мора да плати ако жели да без много жалби обављам свој посао.

J. M.

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

ЈАПАН

19

КУПАЊЕ ПРЕ МОЛИТВЕ — Шинтоизам је најстарија јапанска религија. Верници су се повлачили у шуме и усамљена места да на миру размишљају о чистоти душе и „порукама“ богова. Касније су подигнути храмови. Пре молитве шинтоисти су се купали да би пред божанства изишли очишћени од земаљских брига. Почасно место у храму заузимало је огледало — симбол човековог срца које треба да буде исто тако чисто као оно. Свештеници су живели као обични људи — само су носили нарочите огртаче.

20

ЗА БУДИЗАМ — Први стештеници који су проповедали будизам стигли су у Јапан из Индије преко Кореје. Они су донели Будино учење које се састојало у самоодрицању, љубави према ближњем, веро-

22

ПОРОДИЧНИ БОГОВИ — У свакој јапанској кући и данас као и пре 2500 година постоји жутац посвећен породичним божанствима, у ствари прецима којима се Јапанци моле и које дубоко поштују. Њима приносе жртве — пиринач, рибу, чај — њих призивају да своје добре особине милостиво пренесу на потомство уколико оно то заслужује. У основи овог култа предака је поштовање старијих; не поштовати их био је најтежи грех. Одмах после уважавања предака долазила је љубав према отаџбини и цару.

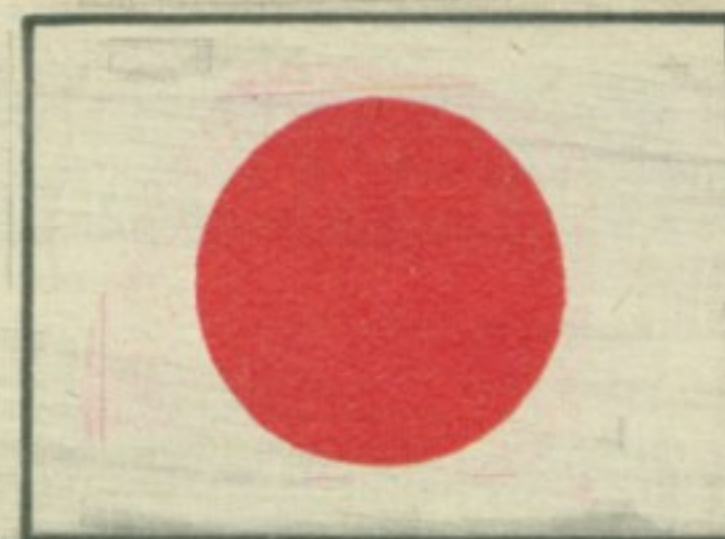

23

ОСТРВО ЗЛАТА — Крајем XIII века чувени светски путник Марко Поло родом са Корчуле описао је своје утиске с пута по Далеком истоку, непознатом Европљанима, и том приликом представио Ђипанг

Срце је огледало

вању у поновно рођење после смрти. Јапански принц Шотоку одушевио се будизмом и свом министру наредио да прими нову веру да би дао пример осталима. Тако су многи Јапанци променили веру али је будизам имао противнике који су палили храмове, убијали будисте.

21

БОГАТСТВО ИЗ МОРА — Јапанци су одувек били одлични рибари јер им је море пружало далеко више хране него обрађивање земље. Земља је давала доста пиринча али се само од пиринча није могло живети. С друге стране, ни сточарство није могло да се развија јер на пренасељеном копну није било довољно места за пашњаке. Зато су се становници окренули мору да би из њега добили месо неопходно за живот и веома рано проникли у све тајне рибарења. Јапан је и данас највећи произвођач рибе на свету.

(Јапан) као острво злата 1500 миља удаљено од Кине. То је привукло европске трговце, нарочито Шпанце, Португалце и Холанђане. У XVI веку искрцао се у Јапан први Португалац. Они су Јапанце упознали са ватреним оружјем а ови су почели да га праве 10 година касније.

24

ЛУКАВИ ХРИШЋАНИ — Многим Европљанима Јапан се допао па су се у њему заувек настанили. Шпанци и Португалци хтели су да богатства Јапанских острва искористе и ову земљу претворе у своју колонију. Знајући да ће им то брже поћи од руке ако Јапанце преобрате у хришћанску веру, довели су католичке калуђере. Покрштавање је у почетку ишло глатко и око пола милиона Јапанаца примило је католичку веру. Убрзо су Јапанци схватили шта им се спрема па су католичке попове најурили.

КАКО СЕ ПРАВИ КАРТИНГ СПОРТСКИ АУТОМОБИЛЧИЋ СА ОТПАДА

ЗБОГ ТОГА ШТО ЈЕ НИ-
ЗАК И ШИРОК КАР-
ТИНГ ОДЛИЧНО
»ЛЕЖИ« У КРИ-
ВИНАМА И НИ-
КАДА СЕ НЕ
ПРЕВРЋЕ

Картинг или го-карт, мали и брзи аутомобил са бензинским мотором, нећете наћи у продаји.

Моторе за овај аутомобилчић, налик на играчку, можете наћи на мотоциклима или мопедима, затим на разним пољопривредним уређајима као што су пумпе

више. Налазе се на мопедима типа „колибри“ и „аутоматик“, затим као мотори за чамце „ламо“ и на пумпама за наводњавање „М. П.“. За картинг се никад не купују нови мотори јер би то било сувише скупо.

По правилу добро конструисан рам треба да одговара сваком мотору. Пред

парата за заваривање или бензинске лампе. Постоји специјални алат за савијање којим се могу савијати и хладне цеви.

Посаветујте се са стручњаком

Најбољи материјал за рам је хромансил, лака легура која се употребљава у изради авиона. За почетнике добар је и рам од водоводних цеви, иако је нешто тежи. Платформа за мотор израђује се од челичног lima дебљине 6 мм а њена величина зависи од облика мотора. Споне треба да се подесе тако да окретање управљача за 70 до 80 степени помера точак возила најмање за 30 степени.

Резервоар за бензин налази се испод ногу возача и треба да има бензинску пумпу да би се мотор напајао. Пумпе које одговарају картингу су од ванбродских мотора „ламо 4“ или „Москва“. Седиште и под праве се од алуминијумског lima који треба обложити скајом, тканином или гумом.

Цеви рама спајају се за-

варивањем, али тај посао препустите стручном лицу. Кад поставите платформу, покушајте да примените најчешће решење: „вежите“ мотор за точкове преносним ланцем. Овај систем погона има много добрих особина, али се ипак претходно посаветујте са неким искусним мајстором или возачем картинга који ће вам рећи шта вашем мотору највише одговара. Точкови су од скутера или лаких спортских авиона, пречника до 360 мм. Предњи и задњи точкови не морају бити истих величина. Важно је да точкови буду довољно велики тако да са испумпаним гумама рам не додирује тле.

А сад, на трке!

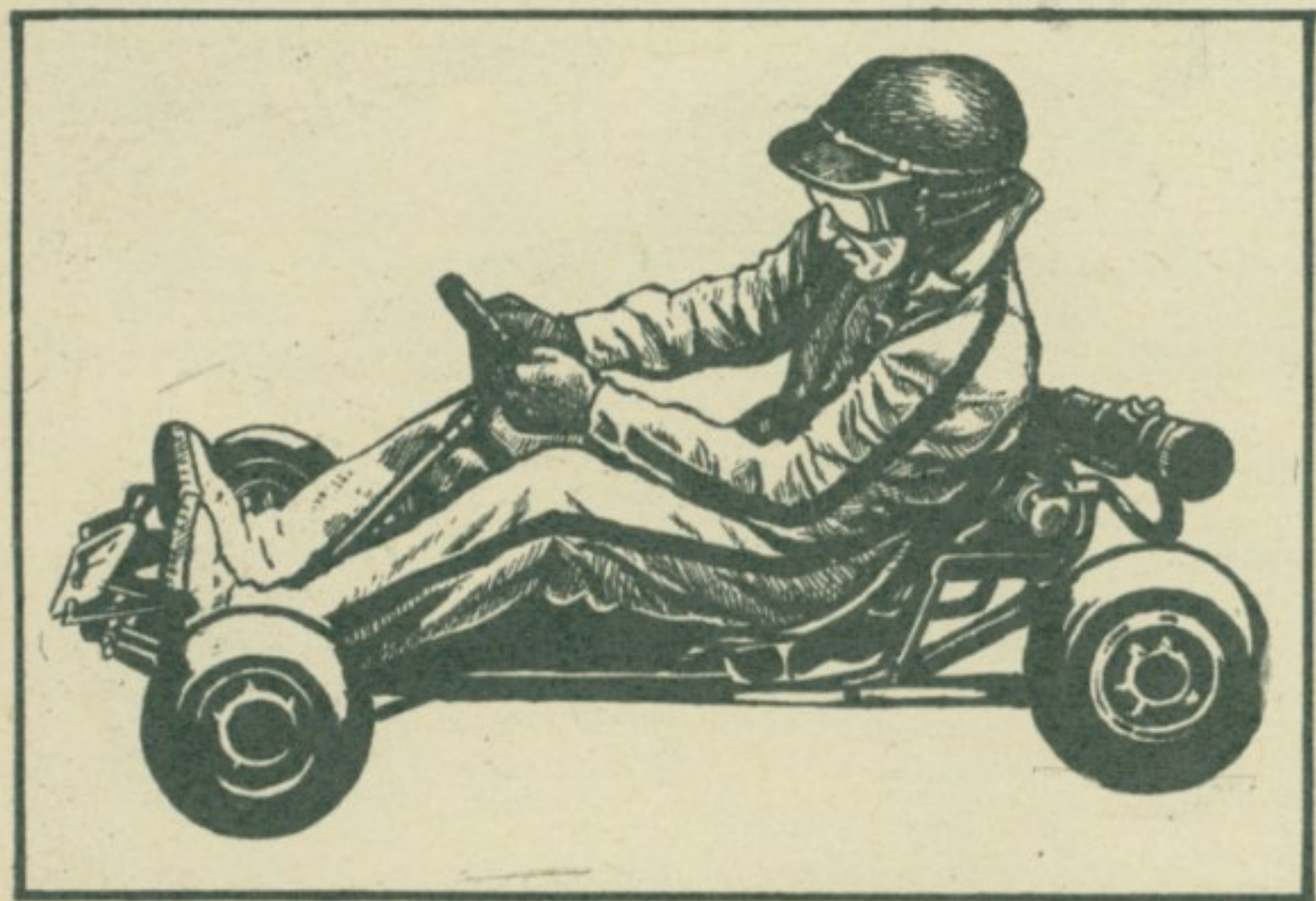
Уколико кочнице нису уграђене у точкове, треба користити систем за кочење са мопеда. Кочнице су пожељне на сва четири точака, нарочито код јачих мотора, али се могу ставити и само на задње точкове. Огранци и споне су од челичних цеви пречника 7 до

12 мм, зглобови су угласти са металним или гуменим лежајем.

Могуће је уградити у картинг моторе веће од 125 кубика, али треба водити рачуна да је ово возило интересантно за свога власника само ако жели да учествује на тркама. А на такмичењима могу учествовати само возила са мотором до 100 кубика без мењача (класа „А“) и са мотором до 125 кубика са мењачем (класа „Б“).

Дечаки и девојчице од 14 до 18 година такмиче се само у класи „Ц“ која се разликује од класе „А“ једино по дужини такмичарске стазе. Картинг такмичења одржавају се на кружној писти дужине од 400 до 1200 метара. Стаза треба да има већи број кривина које се праве од старих аутомобилских гума, јер једино вожња кроз кривине истиче у овом спорту спретност такмичара. Зависно од класе, возачи на тркама треба да преваље од 3 до 5 километара. Финалне трке за назив првака одржавају се у више кругова чија дужина износи од 5 до 8 километара.

Ж. С.

за наводњавање и слично. Довитљиви аматери чак и ванбродске моторе за чамце прекрајају за картинг. У сваком случају, ако мотор треба скинути са неког мотоцикла или уређаја, долази у обзир само — отпад! На отпадима широм земље могу се врло јевтино пронаћи лаки, мотори и преуредити за картинг.

Ко науми да гради картинг мора прво да набави мотор па да према њему изради рам и платформу на којој стоји мотор. На крају се одабирају делови за пренос снаге мотора на точкове.

„Томосови“ мотори имају запремину од 48, 49 и 56,6 кубних см. Снага им је различита и зависи не само од намене мотора већ и од умешности градитеља картинга који „фризирањем“ повећавају број коњских снага.

»Томосови« мотори најподеснији

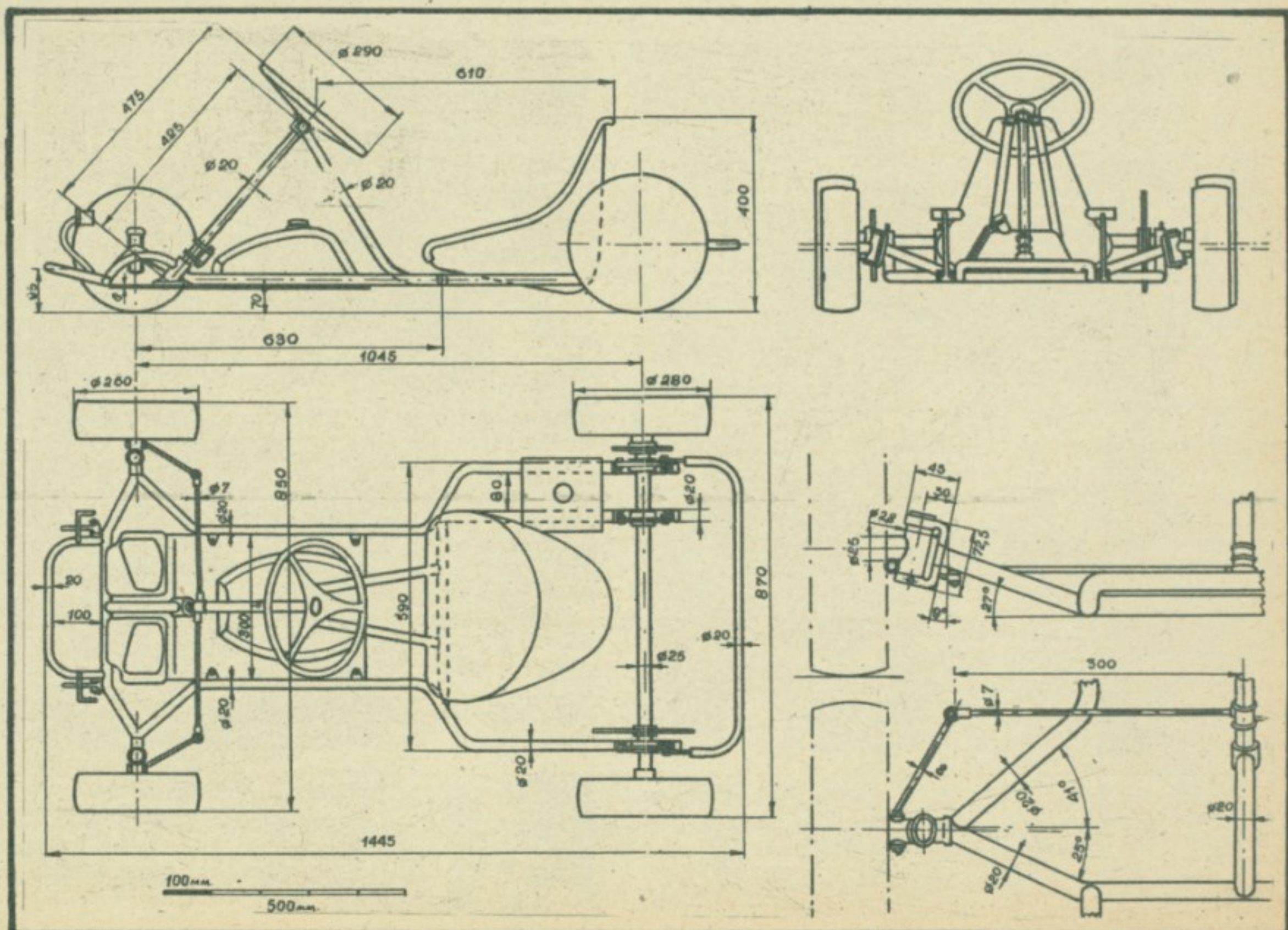
У нашој земљи најчешће се употребљавају „Томосови“ мотори јер их је нај-

лажемо вам универзални рам за картинг којим се служе француски и италијански спортисти. Иако је једноставан, рам картинга мора да има малу тежину, велику чврстину и одређену еластичност. Важан је распоред тежине возача и мотора на осовине, затим распоред уређаја за управљање итд.

Универзални рам

Картинг који предлажемо одговара нашим националним и међународним правилима о величини рама. На мењен је мотору са центри фугалним квачилом без мењачке кутије (класа „А“ и „Ц“). Зато нема ни педале за куплунг ни ручице мењача.

Рам се прави од бешавних челичних цеви чији су зидови дебели 1,5 до 2,5 мм. Ове цеви пречника 20 мм претходно се добро набију сувим песком да би се приликом савијања избегло набирање метала на унутрашњој страни савијеног дела цеви. Кад се напуне песком цеви се загревају пре савијања на пламену а-

 ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

ОБЛИВЕН ХЛАДНИМ ЗНОЈЕМ
ЈАКОВ СЕ НАЈЗАД
С ДРУГОВИМА ПРОБИО
ДО УЛАЗА ЧЕТВОРОСПРАТ-
НИЦЕ КОЈУ ЈЕ ДРЖАО
НЕПРИЈАТЕЉ. ТОГ ЧАСА
НИЈЕ НИ СЛУТИО
ДА ЋЕ У ОВОЈ КУЋИ
ПРОВЕСТИ НАЈТЕЖИХ
58 ДАНА У СВОМ ЖИВОТУ!

БИ

ТРГА ЗА ЈЕДНУ КУПУ

Рано ујутру 27. септембра 1942. године водника Павлова који је чистио чизме позвали су у команду чете.

— Имам важан задатак за тебе — рекао је командир чете и повео га до прозора. — Видиш ону четвороспратницу преко на тргу. Њен је положај тако важан да је морамо отети од непријатеља. Колико ти људи треба за извиђање?

— Па, тројица — одговорио је Јаков после краћег размишљања.

— Онда, изабери људе и вечерас крени у патролу.

— Разумем! — салутирао је Јаков и изашао.

Глава у шорби

Стаљинград је тих дана доживљавао најтеже тренутке у својој историји. Немци су одлучили да по сваку цену заузму град, али народ и војска пружали су грчевит отпор борећи се не само за сваку зграду, већ и за сваки улаз, сваки прозор.

Павлов је посматрао четвороспратницу која је њему пала у део и размишљао. Зграда није била удаљена ни 300 метара од њих, али је зато требало прећи брисани простор који су Немци свака 2—3 минута засипали митраљеском паљбом. Павлов је изабрао три војника и, мада је знао да ће главу ставити у торбу, био је нестрпљив.

Око 9 часова увече пошли су на задатак. Кретали су се пузећи и бацајући се леводесно кад би запраштала паљба. Око шлемова су им зујали меци као љуте осиге. Павлов је касније пронашао у шињелу две рупе од митраљеских зрна.

Знали су да зграда има четири улаза и упутили се према првом. После неколико неописиво мучних тренутака сва четворица су се, обливени хладним знојем, нашли чврсто приљубљени уза зид зграде. Пронашли су степениште које води у подрум и опрезно сишли низ њега. Јаков је прислонио уво на једна врата и изнутра чуо женски глас. За сваки случај отворио је нагло врата и улетео унутра. Батеријска лампа осветлила је неколико жена с децом.

Занемели су, а онда је једна старица упитала:

— Како сте успели да дођете? У кући су фашисти!

— Зато смо и дошли — рекао је Јаков. — Где су они?

— У приземљу, али на другом улазу.

Нечујно су се пробијали кроз подрум до означеног места, а онда на прстима попели уза степенице до одморашта у приземљу. Пред њима су се указала двоја врата. У становима иза чуо се разговор Немаца.

Били су наоружани аутоматима, ножевима и бомбама.

— Истовремено отварамо и једна и друга врата — наредио је Јаков шапатам. —

Прво бацамо ручне бомбе, а после експлозије улећемо унутра.

Четири војника чији су шињели били тешки као олово повадили су из цеова ручне бомбе. На дати знак грунули су на врата и убацили гранате. Сачекали су неколико часака а онда улетели унутра отварајући ватру из својих аутомата. Нико није преживео. Павлов је наредио војницима да прегледају целу зграду. Одахнуо је кад је видео да је празна.

Један час касније немачка команда је безуспешно покушавала да успостави везу са својим људима у четвороспратници на великом тргу. Схватили су да се нешто догодило и отворили су јаку артиљеријску ватру и не сањајући да зграду држе само четири совјетска војника. Онда се на ивици трга појавила група немачких војника с аутоматима која је кренула да поново заузме упориште.

Осамнаесторица смелих

У мрклом мраку совјетски војници једва су распознавали Немце који су прелазили преко трга. Уз то нису имали довољно муниције, па су морали да штеде сваки метак. Пажљиво су нишанили и ускоро Немци су морали да се повуку.

Али, ускоро су почели да се оглашавају немачки топови из непосредне близине. Јаков и његови људи нису одговарали на ту ватру јер им је било остало још савим мало муниције. А масивна зграда, дебелих зидова одолеваала је немачким гранатама, само је на све стране прштало стакло и комади малтера.

Ускоро, тихо као сенка, појавила су се три црвеноармејца са задње стране куће. Командир чете послао их је као испомоћ. После петнаестак минута још тројица су се пузећи пребацила преко трга, а затим још неколико војника. Сада је зграду бранило 18 људи!

Водник Јаков уморан и прекривен малтером могао је најзад да одахне. Сада је имао више оружја: један тешки митраљез, три противтенковске пушке и 3 сандука муниције. Имао је телефонску везу са батаљоном јер су везисти успели преко ноћи да провуку линију преко трга.

Следећег јутра Немци су засули зграду правом кишом топовских граната. Браниоци су им одговорили ватром

из митраљеза и аутомата. У целој тој гужви преко брисаног простора успео је да претрчи један совјетски војник са дугачком пушком. Био је то снајпериста кога је послао командир. Чим је артиљеријска ватра престала, он се попео на спрат одакле је имао одличан преглед читавог трга. Промолио је пушку кроз прозор и тог часа почео да пуца. Само тог дана убио је двадесетак нападача! Ускоро се трг зеленео од немачких униформи.

Следеће ноћи Немци су преко трга ископали дубок ров. Он их је добро штитио од снајперисте и митраљеске ватре Ворнова. Да би им доскочио, Јаков је из команде пука затражио да му пошаљу неколико мањих минобацача. Преко ноћи добио је све што је тражио и већ од раног јутра совјетске мине распрскале су се по читавом тргу. Много их је пало у непријатељске ровове. Немци су се поново нашли на великој муци.

Кад су видели да овако не могу освојити четвороспратницу, Немци су на упорне браниоце послали — авионе. Чим су мотори забрљали на небу, Немци су са својих положаја почели да испуштају зелене ракетле у правцу четвороспратнице. На тај начин показивали су својим пилотима циљ.

— Александрове! Брзо ми дај ракетни пиштољ! — повикао је Јаков претурајући по сандуку са ракетлама. Најзад је пронашао прегршт зелених ракетли, једну ставио у пиштољ и повукао окидач. На небу се оцртао зелени траг а ракетла се после краћег задржавања на највишој тачки устремила према згради коју су држали Немци. Још док је ракетла летела, водник је избацио чауру из пиштоља, поново га напунио и опалио. Његове ракетле стизале су једна другу, над тргом се распламсао зелени ватромет. Немачки пилоти и већина њихових бомби пала је на зграде које су држали Немци.

Два месеца у шињелу

Тако је из дана у дан, из ноћи у ноћ, 18 совјетских војника бранило усамљену зграду на тргу. Један за другим одбијали су немачке нападе без предаха, без одмора и без сна. Били су уморни, зарасли у браде, уопште се нису свлачили. Храму су добијали само ноћу,

а вода је вредела више од злата.

Чврста зграда је још одолевала али више нико не би могао да је препозна. Тешко оштећена топовским гранатама и авионским бомбама, више је личила на рушевину него на стамбену зграду. Скоро да није било места где није била погођена и окрњена: један зид је био потпуно срушен, кров разнет многобројним експлозијама, а кроз многобројне рупе у зидовима вирили су остаци намештаја.

Јаков је већ изгубио сваки рачун колико је авионских, топовских и минобацачких напада издржала његова посада. Нападе пешадије није ни бројао.

А онда, једног октобарског дана, Немци су на зграду послали тенкове. Совјетски осматрачи одмах су приметили немачку пешадију која се погнуто кретала иза зелене грдосије. Браниоци су заузели положај и отворили ватру из својих оружја. Тек сада су противтенковске пушке дошле до изражаја. Једна прецизно послата граната погодила је тенк у гусеницу и он је почео да се врти као чигра, а онда је стао као укупан.

Два друга тенка успела су некако да-стигну до средине трга, али су тада морали да се повуку пред противтенковским пушкама опсађених. Побегли су у позадину а пешадију оставили незаштешену на сред трга. Ворнов је дугим рафалима почео да коси по тргу. Само неколико Немаца је преживело.

* * *

58. дана ове страшне опсаде Јакова је пробудила артиљеријска грмљавина из совјетске позадине. Тешки топови слали су преко његове главе гранате на Немце. Павлов је уморним рукама протрљао очи и осмехнуо се: откад је почела битка за Стаљинград, није чуо такву пуцаву с њихове стране, па му је сада изгледала као најлепша музика. Совјети су почели офанзиву. Кроз рупе у зидовима „своје зграде“ видели су како се Немци повлаче са својих положаја. Био је то први добар знак да ће ускоро напустили окупирани Стаљинград.

И данас се на овој четвороспратници која је претворена у музеј могу прочитати речи које је водник Јаков после рата проглашен за хероја записао:

„Ову зграду бранио је од Немаца гардијски водник Јаков Павлов.“

У ЧЕЉУСТИМА ЗМАЈА

ПОРОДИЦА КРЕМЕНКО

ТАКО,
ФРЕДЕ...
ЈЕ ЛИ
САД
ДОБРО?

ПА...
ДОБРО
ЈЕ!

ЈОШ САМО
ДА МИ СТАВИШ
ДУГМАД ЗА
КОШУЉУ!

ОХ... КОЛИКО ЈЕ
ВЕК САТИ А ЈА
ЈОШ НИСАМ НИ
ПОЧЕЛА ДА
ОБЛАЧИМ
КАМИЧ-
КА!

СПРЕМАЈ
ТИ СЕБЕ...
ЈА КУ ЈЕ
ОБУКИ!

МОЖЕ?

САМО
ИЗВО-
ЛИ!

ВИЛМА, ДА ЈОЈ
ОБУЧЕМ **ЖУТУ** ИЛИ
ПЛАВУ АЉИНИЦУ?

ПЛА-
ВУ,
ФРЕ-
ДЕ...

ВИЛМА, ДА ЈЕ
ОЧЕШЉАМ?

ОЧЕ-
ШЉАЈ
ЈЕ,
ФРЕ-
ДЕ!

ИЗВО-
ЛИ!

**ГОТОВА
ЈЕ!**

УАААУ!

ШТА
ЈОЈ ЈЕ,
ФРЕДЕ?

УБИЈ МЕ
АКО
ЗНАМ!

УАА-
УАА-
УААА!

ДА НИСАМ
НЕШТО
ЗАБОРАВИО?

САМО **ЈЕДАН**
ДЕО ДОЊЕГ
РУБЊА!

МУ-
ШКАР-
ЦИ!

ПРИЧА О СПОРТИСТИ

СВЕТОМИР БЕЛИЋ

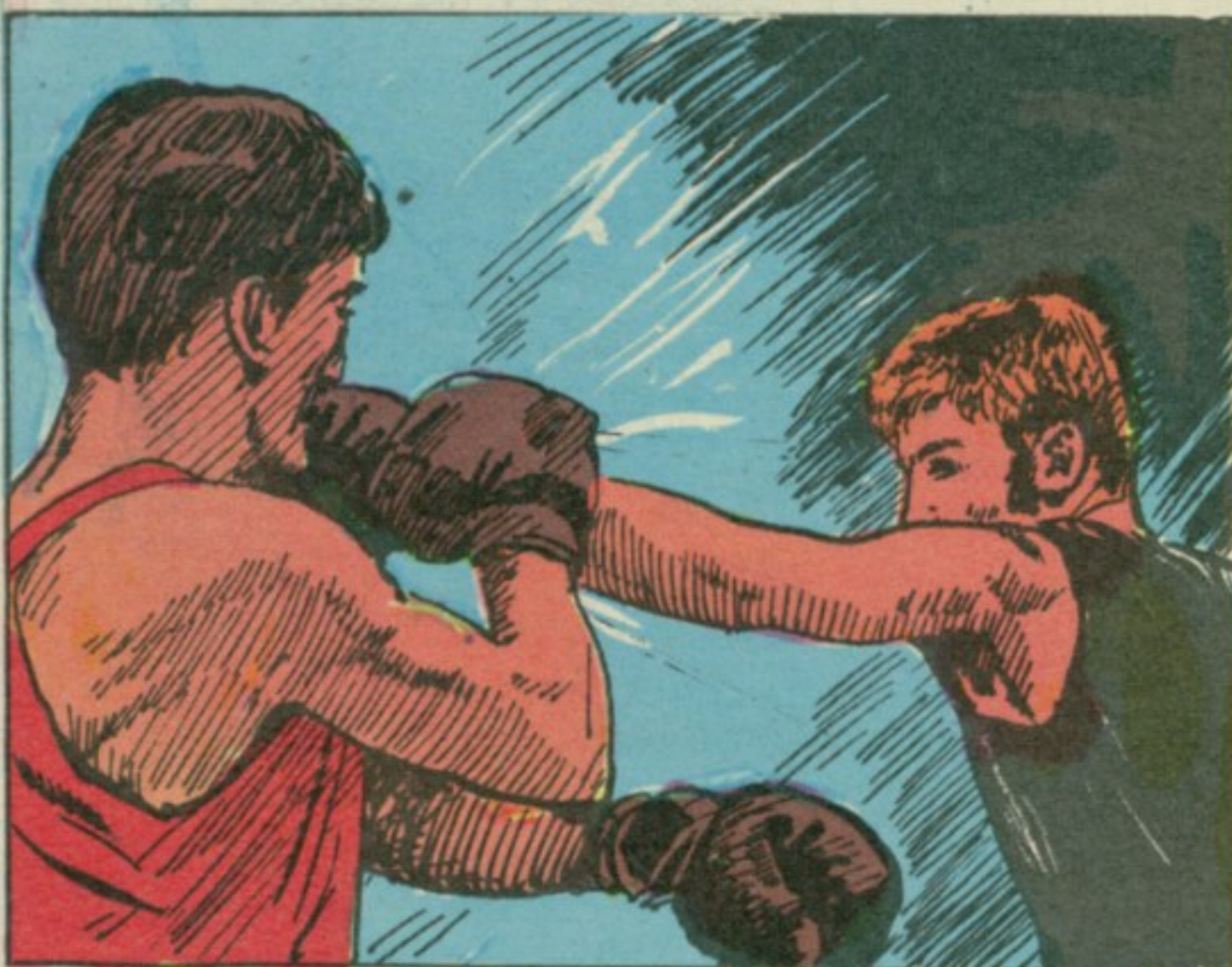
СВЕТОМИР БЕЛИЋ
ЈЕДАН ЈЕ ОД НАШИХ
БОКСЕРА КОЈИ СУ УСПЕЛИ
ДА ОСВОЈЕ СРЕБРНУ
МЕДАЉУ НА
ЕВРОПСКОМ ШАМПИОНАТУ.
ОН ЈЕ ТО ПОСТИГАО
ОВЕ ГОДИНЕ,
У МАДРИДУ.
ВИЦЕШАМПИОН ЕВРОПЕ
РОЂЕН ЈЕ 12. СЕПТЕМБРА
1946. ГОДИНЕ
У СМЕДЕРЕВУ.
ЈОШ КАО
ПЕТНАЕСТОГОДИШЊАК
ПОЧЕО ЈЕ ДА ТРЕНИРА
И БОКСУЈЕ У
СМЕДЕРЕВСКОМ
МЕТАЛЦУ.
ПРВИ ТРЕНЕР МУ ЈЕ
БИО СВЕТИСЛАВ
ЈАКОВЉЕВИЋ.

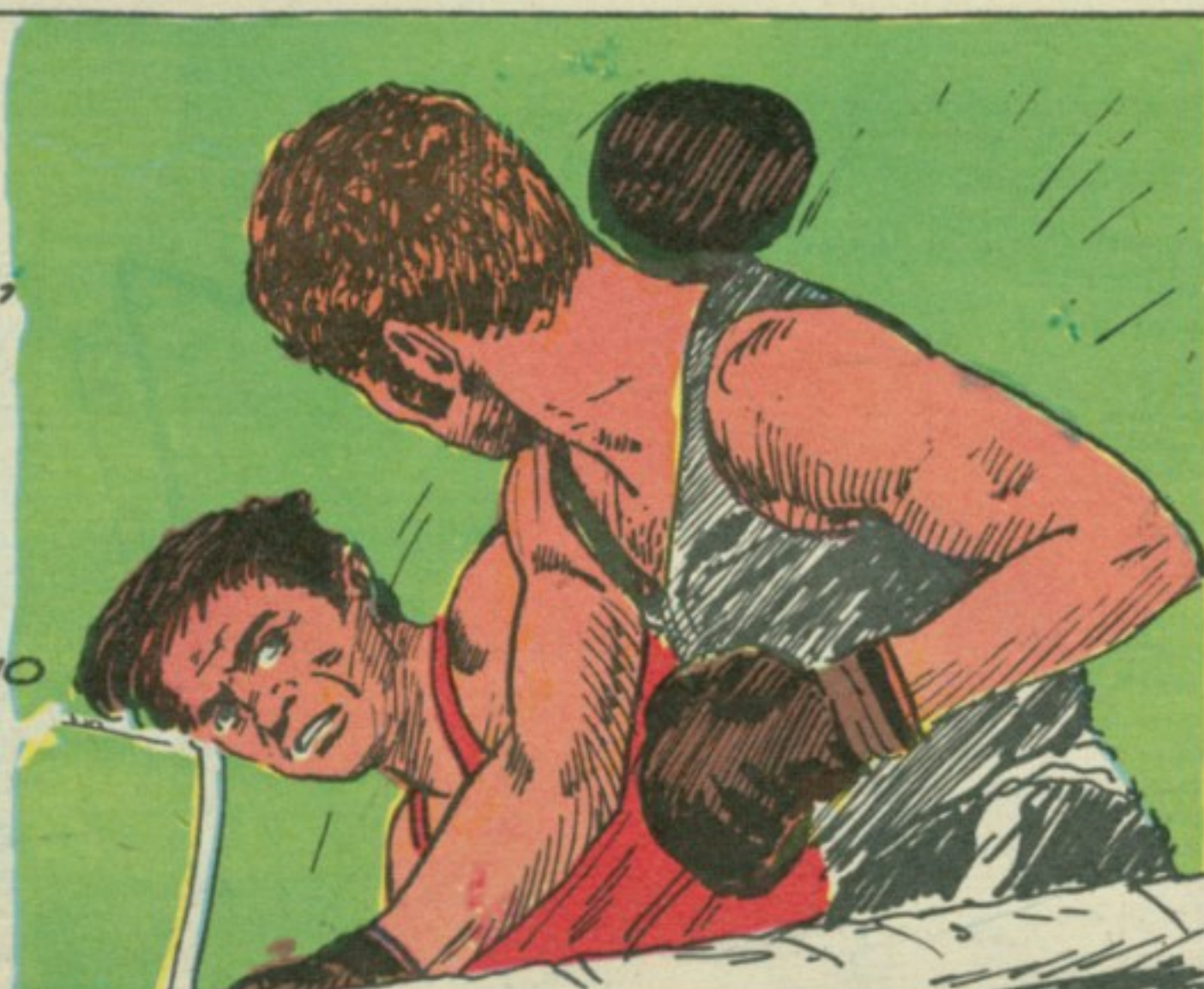
ДАНАС ЈЕ
БЕЛИЋЕВ ТРЕНЕР
ПАВЛЕ
ШОВЉАНСКИ,
НЕКАДАШЊИ
НЕНАДМАШНИ
АС.
ОНИ ИЗВРСНО
САРАЂУЈУ
ТАКО ДА
ПОСТОЈЕ СВИ
УСЛОВИ ДА
БЕЛИЋ ЈОШ
НАПРЕДУЈЕ
И ПОТВРДИ
СВОЈ
СЈАЈАН
УСПЕХ У
МАДРИДУ.

БЕЛИЋЕВ
ТАЛЕНАТ
ЗАПАЗИЛИ СУ
МНОГИ СТРУЧЊАЦИ
И НИЈЕ ГА
БИЛО ТЕШКО
НАГОВОРТИ
ДА ПРЕЋЕ У
ВЕГИ КЛУБ.
РАЗМИШЉАО ЈЕ,
А ОНДА СЕ
1963. ГОДИНЕ
ОДЛУЧИО ЗА
ПАРТИЗАН.

БЕЛИЋ
СЕ ОДЛИКУЈЕ
СНАЖНИМ УДАРЦЕМ,
ИЗДРЖЉИВОШЋУ,
СНАГОМ И
СПОСОБНОШЋУ
ДА НАМЕТНЕ
ТАКАВ ТЕМПО
КОЈИ ПРОТИВНИК
НИЈЕ У СТАЊУ
ДА ИЗДРЖИ.
УДАРА ГОТОВО
ПОДРЕДНАКО СНАЖНО
И ЛЕВОМ И
ДЕСНОМ РУКОМ.

ОСВОЈИО ЈЕ ТРИ ТИТУЛЕ
ПРВАКА ЈУГОСЛАВИЈЕ,
ПОСТАО ДВОСТРУКИ
ПРВАК БАЛКАНА,
У ЗЕМЉИ ЈЕ ГОТОВО
НЕПОБЕДИВ, СТАЈНИ ЈЕ
РЕПРЕЗЕНТАТИВАЦ.
МАДРИД
ЈЕ КРУНА
ЊЕГОВИХ
УСПЕХА.

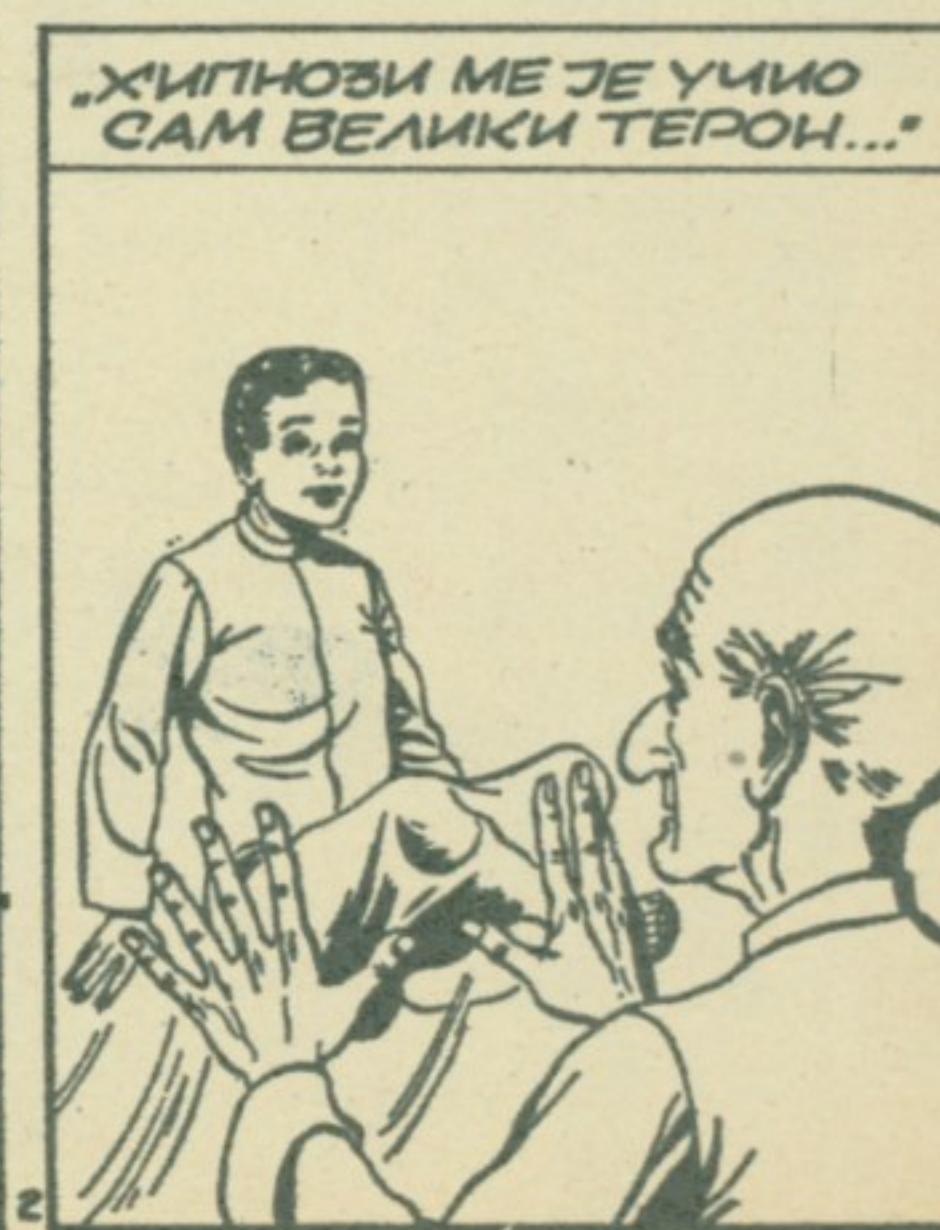

МАНДРАК: ГАНГСТЕР-МАФИОНИЧАР

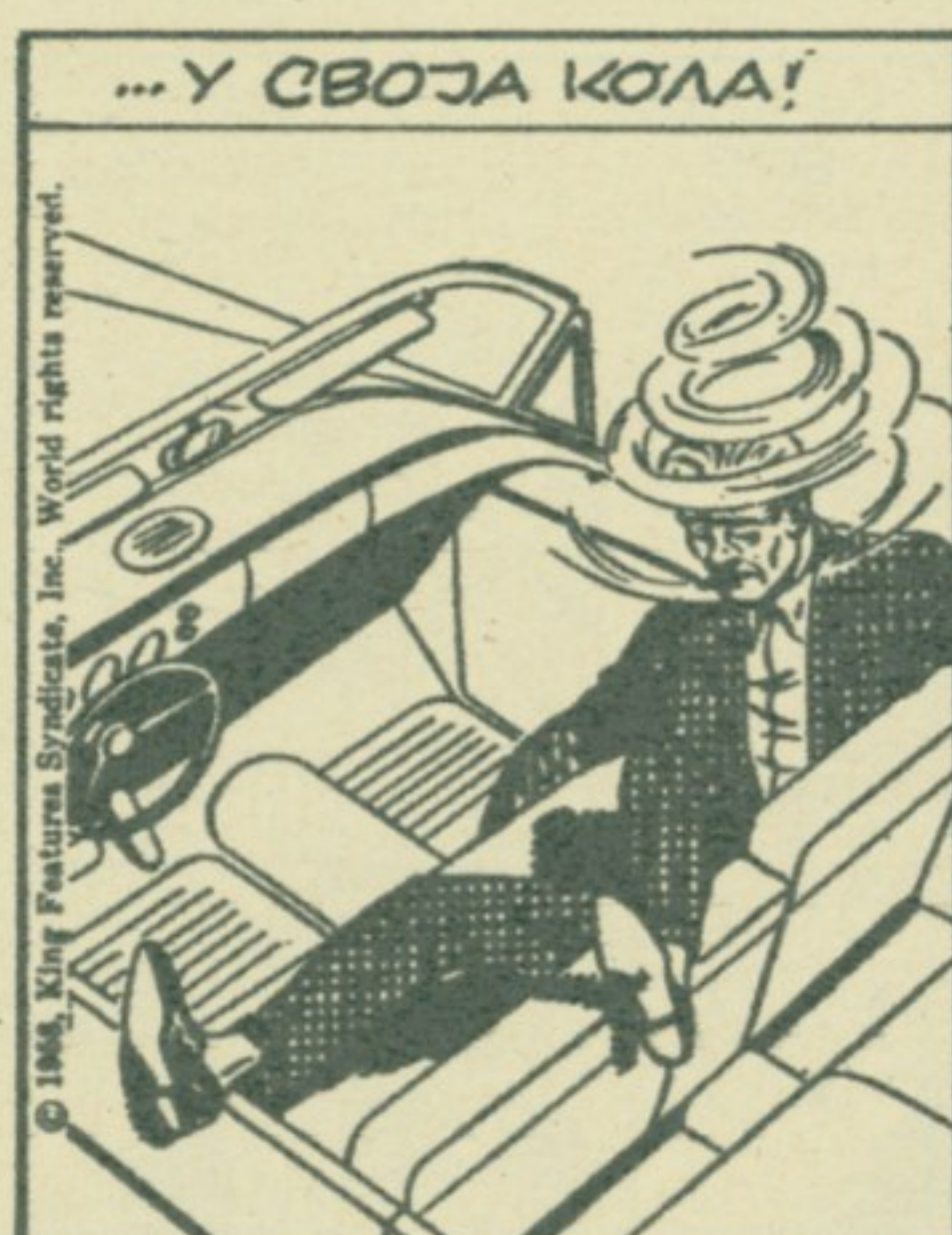
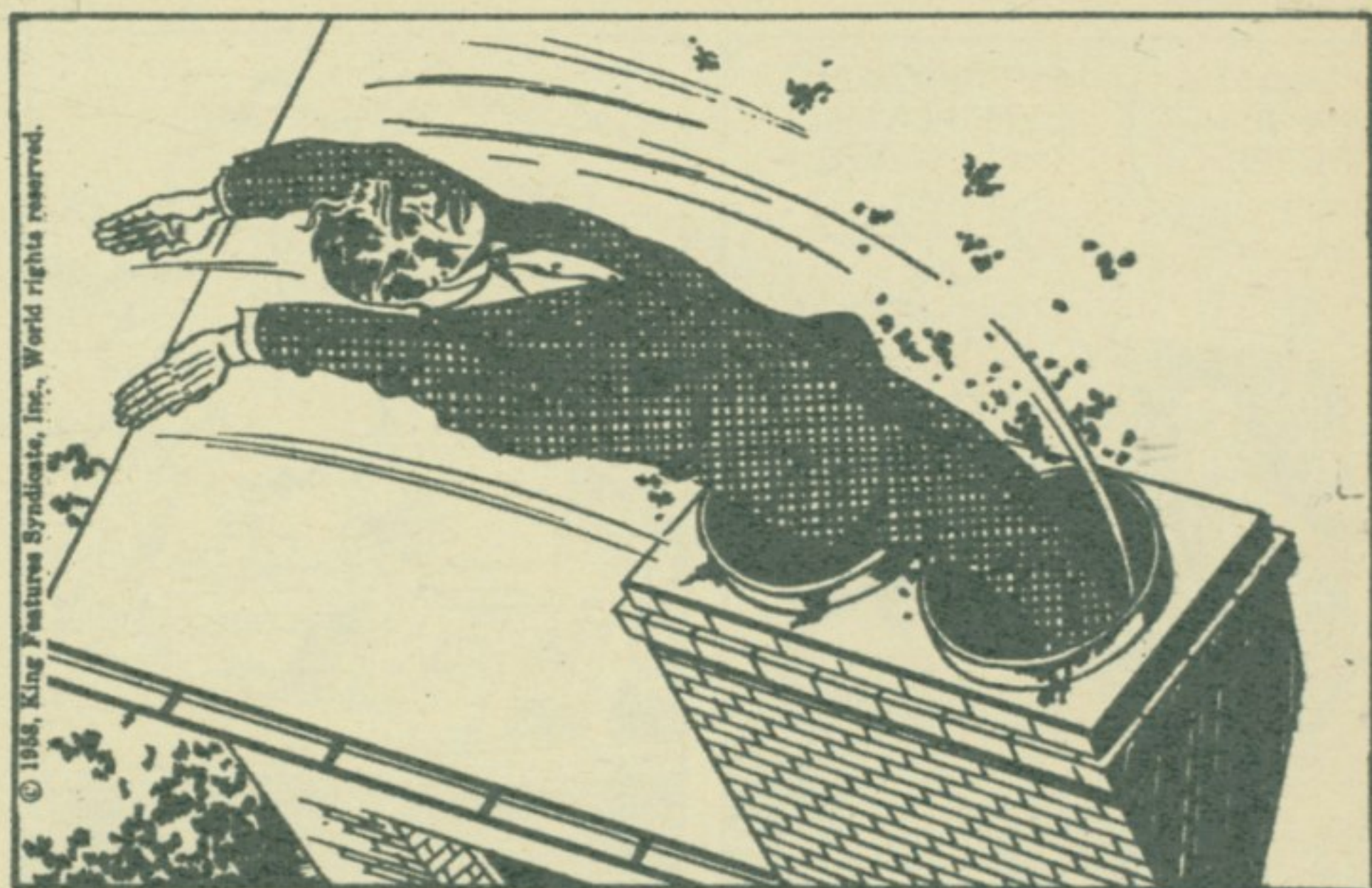

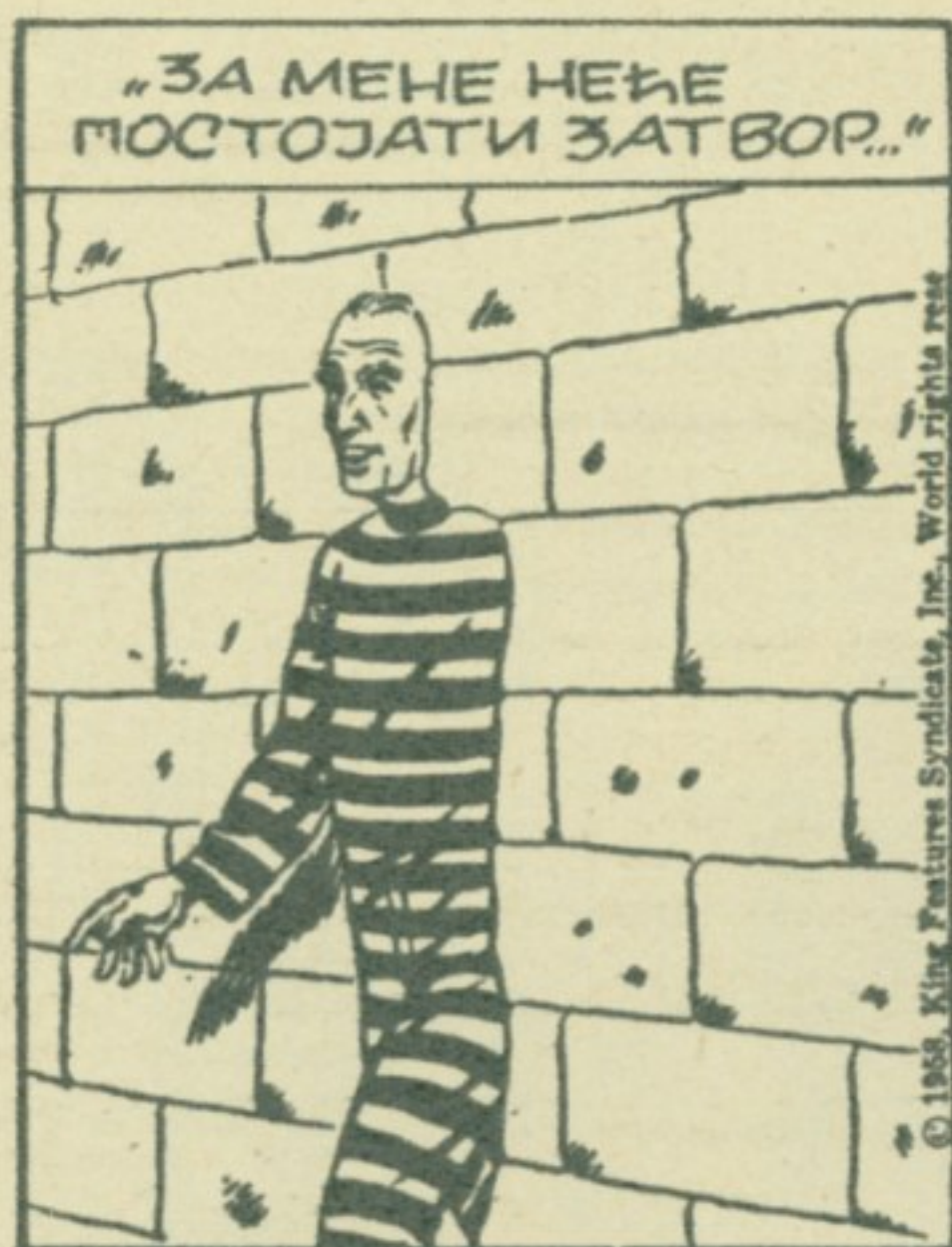

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

ИНСПЕКТОР ОКАЦ ПОСТАВЉА ВАМ ДАНАС ЈОШ ЈЕДНУ КРИМИНА-ЛИСТИЧКУ ЗАГОНЕТКУ. ДОБРО ПОГЛЕДАЈТЕ СВАКИ ДЕТАЉ НА ЦРТЕЖИМА И ПАЖЉИВО ПРОЧИ-ТАЈТЕ СВАКУ ИЗГОВОРЕНУ РЕЧ.

НЕОБИЧНА ПОШЉИКА

ТРГОВАЦ ДРАГИМ КАМЕЊЕМ ЦВЕТИН ПРИМИО ЈЕ ПРЕПО-РУЧЕНИ ПАКЕТ ОСИГУРАН НА ДВА МИЛИОНА ДИНАРА. ПОШЉИЛАЦ ЈЕ БИО ЕФЕНДИЈА ЈЕЛДУЗ ИЗ БЕЈРУТА. ЦВЕТИН СЕ ВЕОМА ЗАМУДНО ПАКЕТУ ЈЕР ГА НИЈЕ ПОРУ-ЧИО.

И ОДМАХ ЗАТРАЖИО ПОМОЋ ИНСПЕКТОРА ОКЦА.

ОКАЦ ЈЕ НАЈПРЕ СА СВИХ СТРАНА ФО-ТОГРАФИСАО ПАКЕТ У ПРИСУСТВУ АДВОКА-ТА И СЛУЖБЕНИКА ОСИГУРАВАЈУЋЕГ ДРУ-ШТВА КОЈЕ ЈЕ ОСИГУРАЛО ПОШЉИКУ, А ЗАТИМ ЈЕ ПАКЕТ ОТВО-РЕН.

ОСИГУРАВАЈУЋЕ ДРУШТВО ЈЕ РЕ-ШИЛО ДА ИНСПЕКТОРА ОКЦА ПОША-ЉЕ У БЕЈРУТ ДА БИ ВИДЕО ЕФЕНДИ-ЈЕЛДУЗА.

ИНСПЕКТОР ОКАЦ ПРОНАШАО ЈЕ ЛАКО ЈЕЛДУЗА. И ОН СЕ БАВИО ПРОДАЈОМ ДРАГОГ КАМЕЊА.

ИНСПЕКТОР ЈЕ ПОКАЗАО ЈЕЛДУЗУ СНИМКЕ ЗАПЕЧАЊЕНОГ ПАКЕТА КАО И АДВОКАТОВ ПОТПИС И ОВАЈ НИЈЕ ВИШЕ ИНСИСТИРАО.

ШТА ЈЕ, ДРАГИ ЧИТАОЦИ, НАВЕЛО ИНСПЕКТОРА ОКЦА ДА ПОСУМЊА У РЕЧИ ЕФЕНДИ-ЈЕЛДУЗА? АКО СТЕ ПРОНАШЛИ, ЧЕСТИ-ТАМО! А АКО НИСТЕ, ПОГЛЕДАЈТЕ РЕШЕЊЕ НА 55. СТРАНИ.

ТРОЛОВИ: НОВЕ ПОБЕДЕ

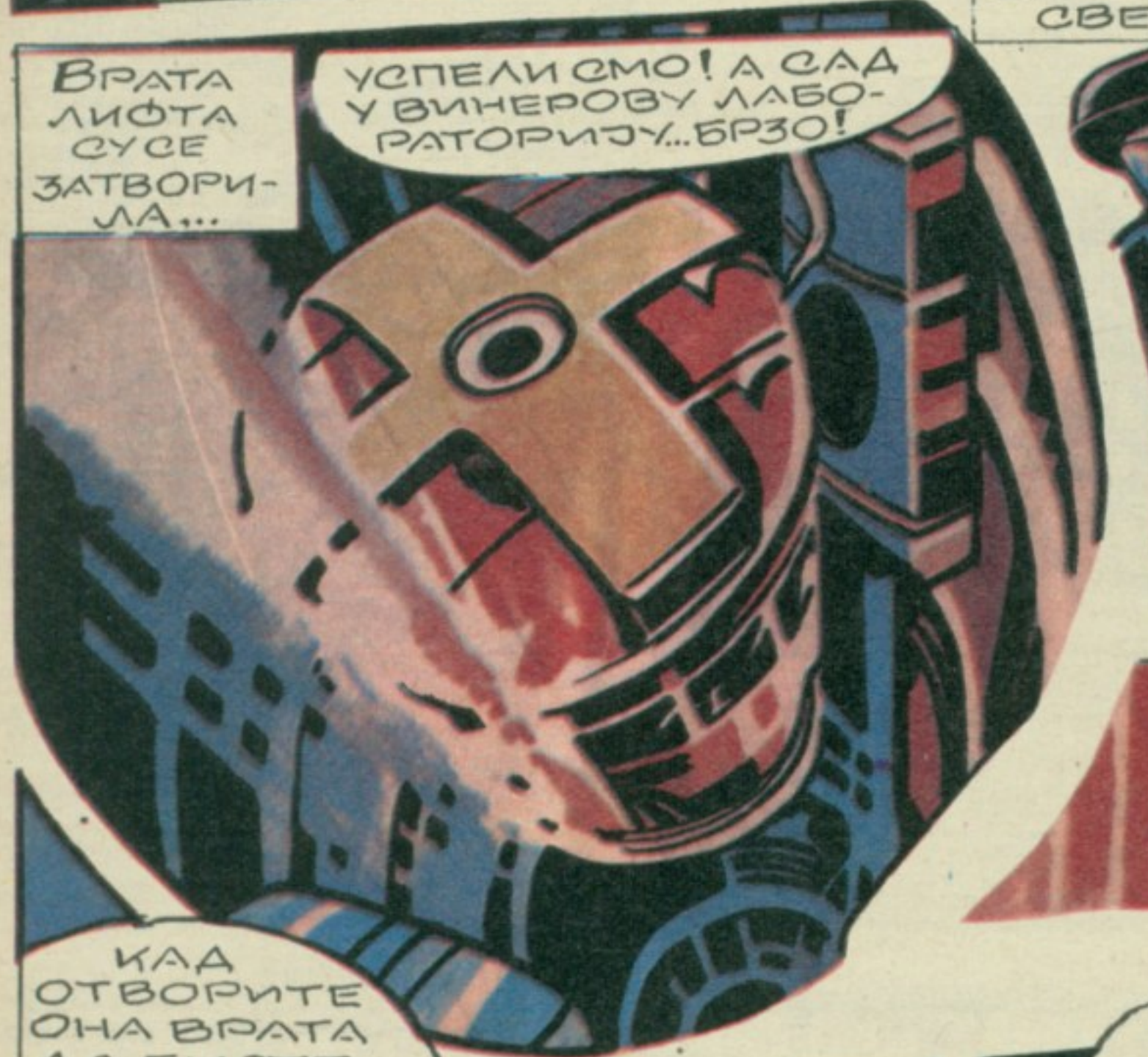

НУЛА Х ☆☆☆ ЗАВЕРА ПРОТИВ ЗЕМЉЕ

3+333

ЕНЕРГОИНВЕСТОВА НАГРАДНА ИГРА

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ!

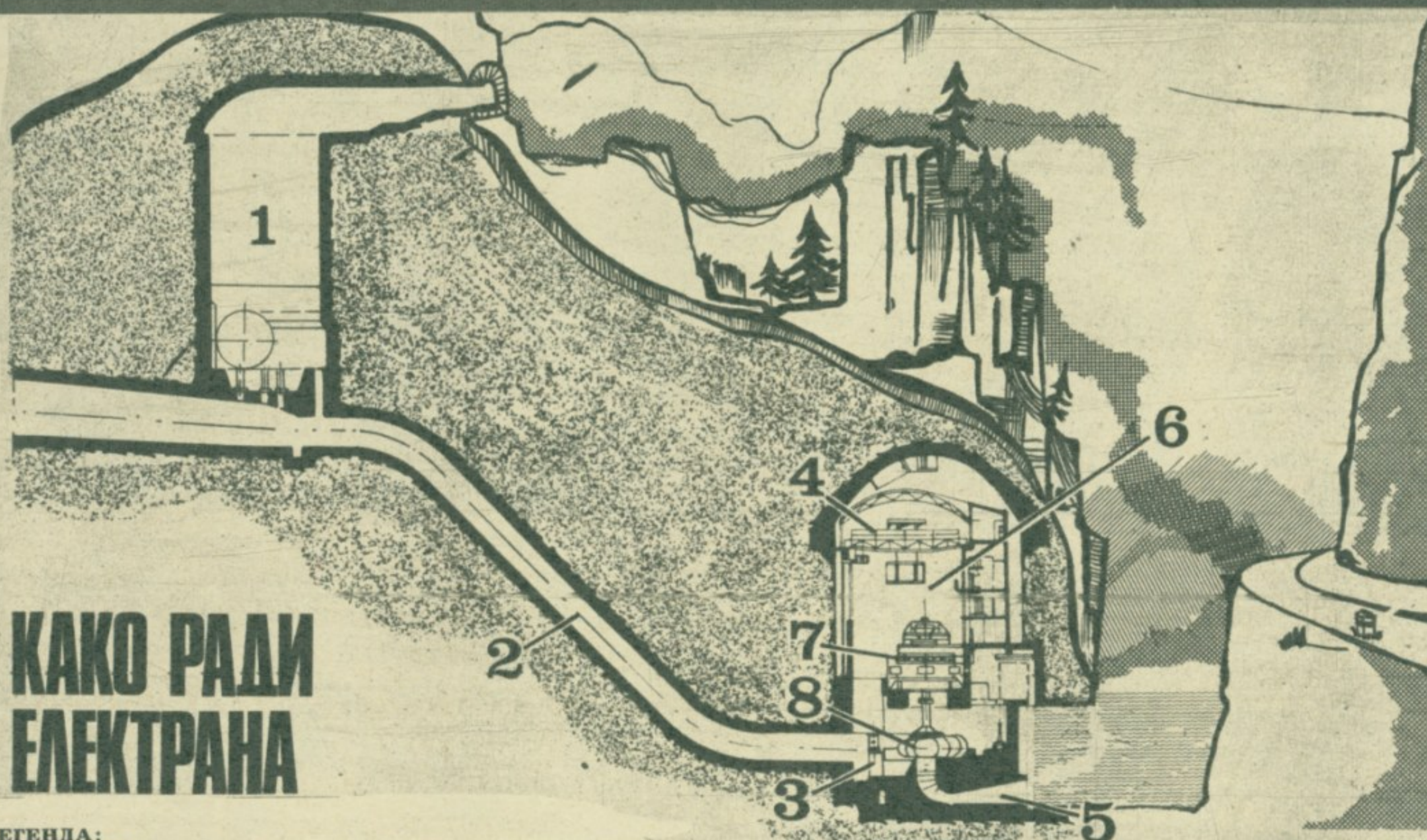
Стари дабар Шане Бркић има чудесан дар: као прави немар и првокласан зидар прегради реку и подигне брану тачно као да диже електрану. Одговорите: да ли је Енергоинвест пројектовао електране: „Јајце 1.“ и „Јајце 2.“?

ENERGOINVEST

Тачан одговор напиши на дописницу, исеци и залепи број задатка. На полеђини дописнице испиши своје име и тачну адресу и пошаљи на: ЕНЕРГОИНВЕСТ — за квиз — 71001 Сарајево.

ENERGOINVEST ★ ПРОИЗВОДНИ ПРОГРАМ

КАКО РАДИ ЕЛЕКТРАНА

ЛЕГЕНДА:

1. ВОДОСТАН служи за пријем вишка воде услед наглог затварања турбине или пак да храни водом турбину кад се ова пушта у погон, као и да умирује осцилације воде у претходна два случаја. 2. ТЛАЧНИ ЦЕВОВОД поред довођења воде служи и за примање нагло повећаног притиска кад електрана испадне из погона или улази у погон. 3. ПРЕДТУРБИНСКИ ЗАТВАРАЧ служи да затвори воду онда када се на турбини или генератору деси квар или пак кад електрана испадне из погона услед прекида рада неког потрошача, односно кvara на далеководу. 4. КРАН служи за монтажу и демонтажу свих машина и опреме у стројари. 5. ДИФУЗОР служи за правилно одвођење воде из турбина да се не би јављала у њој кавитација. 6. СТРОЈАРА, 7. ГЕНЕРАТОР 8. ТУРБИНА
Из језера или са захвата вода се доводи доводним тунелом и тлачним цевоводом у турбине које се покрећу на бази разлике притисака горње воде (код улаза) и доње воде (по изласку из турбине). Турбина окреће генератор, а овај ствара струју и шаље је у мрежу до потрошача.

ИЗМЕЂУ ТАЧНИХ ОДГОВОРА, НА КРАЈУ ГОДИНЕ ИЗВУЋИ ЋЕ СЕ ДОБИТНИЦИ ТРИ ПРВЕ НАГРАДЕ: ПУТОВАЊЕ ЗА МЕКСИКО, ЗАМБИЈУ И ДИЗНИЛЕНД (САД) КАО И 333 ДРУГЕ ВРЕДНЕ НАГРАДЕ.

3+333

Да лакше решите задатак, гледајте ТВ-ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕСТА на телевизији сваког понедељка у 19 часова.

ENERGOINVEST

ЗАДАТАК
45

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

КРАЈ ЕПИЗОДЕ

УТВАРА СА РИВЕР БЕНДА

Стари Хенк који је оцу продао ранч рекао је на разјави:

— Блека вам нисам рачунао. Он иде онако приде, господине Видел. — Таман је отац зауставио да пита каква је то Блек, кад се зачуло отегнуто вучје завијање.

— А, ево и Блека! — обрадовао се Хенк.

— Блек! — зачула се мајка а нас петоро деце разрогачило је очи.

— Да, да, овдашњи вук.

— Колико ја разумем — рекао је на то тата Ернест — ви то мени продајете ранч заједно с вуком.

Стари је климнуо главом:

— Па, Блека и не можете купити само за себе. Он је слободан дивљи вук.

— Ништа за то, већ ће ми он доћи на нишан — закључио је хладно отац. Хенк се наљутио:

— Не смате га убити! — оштро је рекао. — Блек је нераздвајни део ранча, је л' вам јасно? Он никога неће учинити зло, чак ни мачкама — Хенк нам је испричао да је Блек сасвим црни и да овде живи већ четрнаест-петнаест година, а кад је отац посумњао у то како зна да се ради баш о једном истом вуку, стари ранчер завукао је руку у унутрашњи џеп и отуд извукао нешто црно.

— Погледајте, то су канџе с његове задње десне шапе. Нашао сам њих у кољусима једне ледене зиме пре много година. Блеку не достају баш те канџе. Ево, узмите их. Док су код вас, никакво зло вам неће урадити.

— Чиста бесмислица — шапнуо је отац мајци да остали не чују.

— Дајте их мени — замолила је Ирена и стрпала у џеп парче црне коже с ноктима.

Досја шапе!

Полако смо се навикавали на Ривер Бенк. Отац и мајка били су задовољни и често су понављали да нисмо узалуд потегли чак из

Шведске у Канаду. Ми деца уживали смо јашући, пентрајући се по дрвећу и идући у лов са оцем. Ипак, мисао о Блеку није нам давала

данас више ни реч није веровао. Најзад, мама није издржала, бацила је поглед према прозору и пребледела.

БЛЕК ЈЕ ВЕРОВАО ЉУДИМА И СМАТРАО ИХ ЗА СВОЈУ БРАЋУ.

мира. Отац није баш много веровао у Хенкову причу да је црни вук безопасан и сваке вечери затварао је стоку иза оградe, а у шуму никад није одлазио без пушке. Међутим, од Блека ни трага ни гласа. Закључили смо да је ишчезао. Али, чим је пао први снег, појавили су се трагови који су сведочили да је вук у нашој близини. Обилазио је стогове сена, кокошињац, кућу, понегде би легао на земљу. Како га нико од нас није успео да види, назвали смо га „утвара Ривер Бенда“.

Први пут изашао нам је Блек на очи — 1. априла! Седели смо за столом и смејали се јер смо успели да преваримо оца. Одједном је млађи брат који је седео лицем окренут према прозору викнуо колико га грло носи:

— Тата, види! Тамо чути вук! Он је црни! То је Блек! — Отац се само насмејао.

— Нека седи, немам ништа против. Данас све може да буде, коначно 1. је април.

Брат је скочио са столице и почео да маше рукама:

ца, одједном је осетила да је неко посматра. Придигла се на лактове и — угледала вука! Лежао је на ивици шуме главе наслоњене на шапе. Црни ован прилазио је све ближе вуку, два телца играла су се пред самим његовим носем а да се њихове маме због тога нисмо нису узбуђивале.

Реа је зинула да врисне. Вук се ни даље није мицао већ је мирно гледао у њу. И, тада се десило нешто — успоставила се веза међу њима. Уместо да позове у помоћ, Реа се осмелила и рекла:

— Здраво, Блек! У том тренутку наишао је и млађи брат. Кад је угледао вука, здимио је према кући. Тамо није могао ни речи да проговори, само је руком показивао према шуми. Отац је схватио о чему се ради, дограбио пушку и потрчао. Реа га је чула кад се закашљао и окренула се, а кад је поново погледала према ивици шуме, Блека више није било.

Вук-гадиља

— Упознала сам се с Блеком — потрчала је она радосно према оцу. — Он је диван, дружи се с кравима и коњима. И ја ћу се дружити са њиме.

— Запамти! Имаш само седам година и он ће те кад-тад напасти — опоменуо је отац.

— Никад! Никад! — уверила се Реа.

Следеће две недеље отац и мајка умирали су од страха. Пошто се једном појавио Блек је сасвим престао да се крије од нас. Кад се Реа шетала, на пет-шест метара иза ње редовно се могла видети црна звер, сјајног крзна. Ближе није прилазио и није дозвољавао да га ми додирујемо. Утврдили смо по траговима да је Блек усамљен а све књиге кажу да је такав вук најопаснији. Па ипак, наш Блек није био такав. Он и Реа сатима су играли жмурке. Блек би стао испред ње, онда би се приљубио трбухом уз земљу и нестао. Реа би трчала лево-десно, тражила узалуд

и одједном би утврдила да јој се он привукао иза леђа и да задовољно кези своју црну њушку.

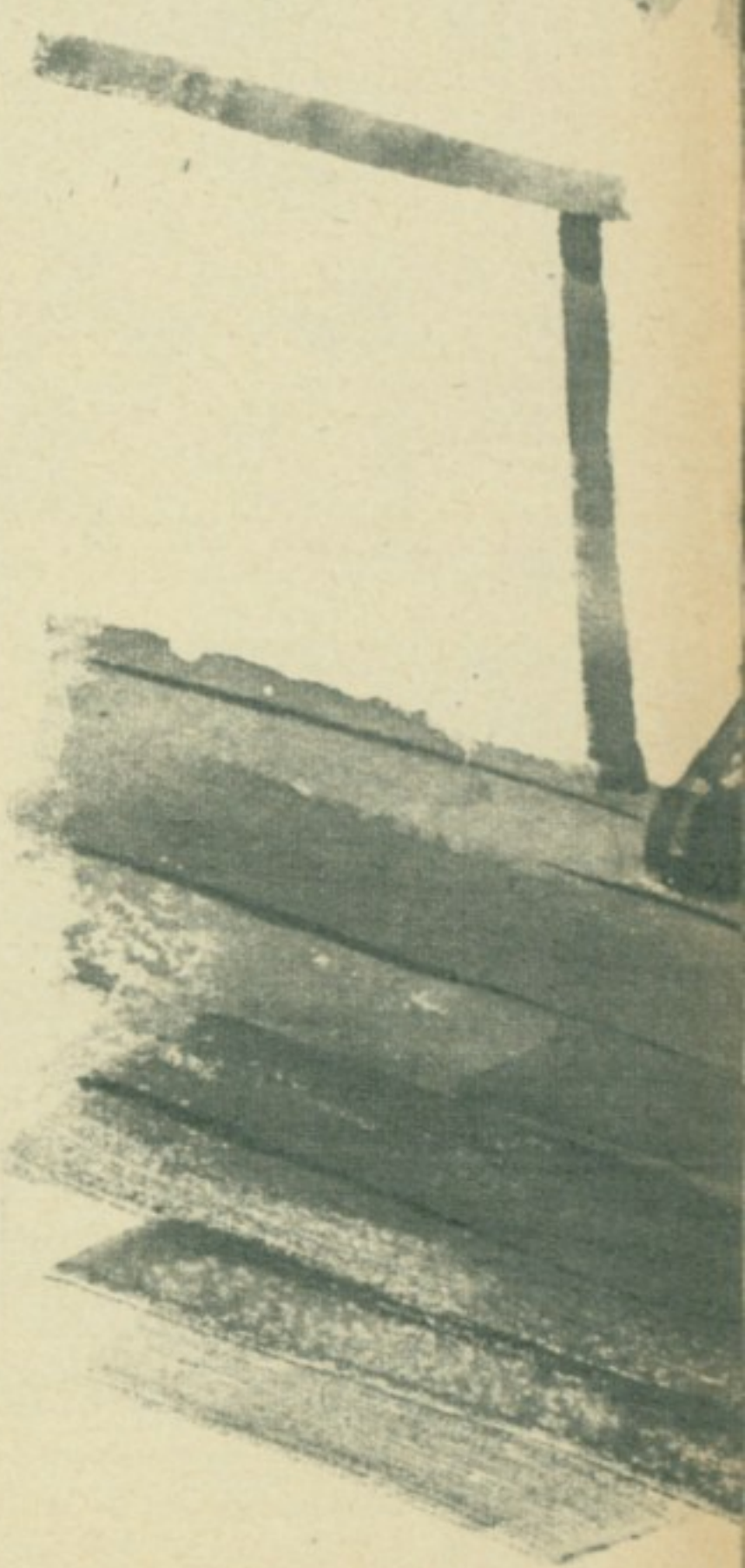
Па ипак, наши родитељи били су и даље неповерљиви.

Лето је било у јеку кад смо стоци положили со. Краве су журиле према грумењу док их је Блек као и обично пратио на извесној раздаљини. Свака наша крава имала је неке своје буџице, али најбогатија од свих била је Моли. Увек би прва приметила рупу у оградџи и кроз њу повела остале краве до баште где је растао пасуљ. Овог пута ње ни теле, још сасвим беба, никако није хтело да крене према соли. Она га је гурала њушком, подизала га на танке дугачке ножице, све узалуд. У једном тренутку га је оставила, али материнско срце убрзо ју је вратило натраг. Најзад је одлучила шта ће: одгурала је теленце ближе Блеку и оставила га да ту лежи на земљи а она се дала у трк према осталим кравима које су већ жедно лизале со.

Отац и мајка посматрали су задрепашћено целу сцену. Вук игра улогу дадиље! Па, кад може Моли да му повери своје дете, могу и они. И од тада су Блека сматрали делом ранча. Отац му је из лова доносио дивљац и давао му најбоље комаде што је изазвало љубомору нашег пса рундова Баца.

Ко је која џириџириџири

Четврте године пошто смо се доселили на ранч по чели смо да дижемо велику кућу уместо брвнаре у ко-

ЦРНИ ВУК ЧУВАО ЈЕ НАШЕ КРАВЕ, ИГРАО ЖМУРКЕ С НАМА И САЧЕКИВАО АУТОБУС КОЈИМ СМО СЕ ВРАЋАЛИ ИЗ ШКОЛЕ. ОНДА СЕ ПОЈАВИО ПИЈАНИ ГЕРИ

јој смо дотада живети. Једног дана у сеоском дућану где је мама куповала намирнице пришао јој је дрвосеча Џон и рекао:

— Онај ваш црни пас баш није никакав чувар. Дошао сам да видим кућу коју задате и пред зградом спазио великог црног пса како лежи. Богзна какав је, помислио сам и узео штап. Али уместо да залаје, или ме нападне, он је побегао у шуму као зец. — Дрвосеча се насмејао, а мама га је тихо упитала:

— Јесте ли када видели вука?

— Па нисам, не сећам се.

— Зато сте и погрешили — рекла је мама са осмехом.

— Шта! — човек се запрепастио. — Нећете ваљда да кажете да то није био пас него вук. Ви сте припитомили вука?

— Да! Уосталом, боље би било рећи да је он нас припитomio.

Од тога дана велики број радозналаца интересовао се за нашег црног вука.

Цивилизација је стизала у нашу долину и много се шта изменило. Отворена је школа. Реа и Китин сваког дана ишле су аутобусом у школу. Блек се без њих осећао усамљен, али је убрзо непогрешиво научио ред вожње. Нарочито је волео да се попне на брежуљак крај суседове куће одакле се све лепо видело као на длану а и деца су могла да га спазе издалека и да му машу.

Није хтео да бежи

Почетком јуна, недељу дана пре распуста, док је школски аутобус возио децу кући изненада га је оби-

шао један стари цип и нагло се зауставио испред њега тако да замало није дошло до судара. Из ципа је испала група пијаних младића.

— Погледај, горе чучи вук! — викнуо је један од њих машући пушком према узвишењу.

— Хајде гађај, Гери! Кладим се да га нећеш потрфити од прве — довикнуо му је пријатељ.

Реа је почела песницама да удара у прозор:

— Зауставите их, зауставите! — изbezумљено је ви-

кала она. — Убиће Блека!

Шофер Тед спустио је бочно стакло и довикнуо момцима да се ману шале. Они су се само насмејали а онај кога су звали Гери уперео је пушку на Теда тако да је овај морао да се повуче и спусти прозор. Блек је зачуђено посматрао пијаног младића. Он је тачно знао за шта служи пушка, али му није падало на памет да би она могла бити уперена против њега. Сматрао је људе за своје другове, навикао је да им

верује. Зато се није ни помакао с места.

— Пустите ме! — бацила се Реа према вратима. — Убиће га! Али шофер је раширио руке и препречио јој пут:

— Не излази! Пијани су, могу и тебе погодити.

Одјекнуо је пуцањ.

Блека смо сахранили у старој вучјој јазбини далеко у планини. Тата Ернест затрпао је улаз камењем да нико стран не може наћи нашег Блека.

Томас Вилел

ОТАЦ КОЈИ ЈЕ ПО ЈУНИОРОВОМ ЛИЦУ СХВАТИО ДА СЕ ДЕШАВА НЕШТО СТРАШНО, ДОГРАБИО ЈЕ ПУШКУ И ПОТРЧАО ПРЕМА РЕИ.

ПОСЛЕ ЈЕДНОГ УСПЕШНО ОБАВЉЕНОГ ЗАДАТКА ЏОНИ ХАЗАРД СЕ СПРЕМА ЗА ПОВРАТАК У ЊУЈОРК...

ЈАВИО САМ СЕ ШЕФУ! НЕМА ЗА МЕНЕ НИ КАКАВ ПОСАО У ИЗГЛЕДУ... МОЋИ ЋУ НАЈЗАД ДА СЕ ОДМОРИМ...

НЕ ЗНАМ КОЈИ ЋЕ НЕСРЕЋНИК ЛЕТЕТИ ОВИМ АВИОНОМ... АЛ'ТО МЕ СЕ НЕ ТИЧЕ! ПЛАТИЛИ СУ МИ...

... ДА УДЕ-СИМ АВИОН!

ЏОНИ ЈЕ ЧЕКАО ДА МЕХАНИЧАР ЗАВРШИ ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД АВИОНА...

ЈОШ ДЕСЕТ МИНУТА? ДОБРО... ЈА ОДОХ ДА СЕ ПРИЈАВИМ КОНТРОЛИ ЛЕТА!

БАШ ЋЕТИ ТО МНОГО КОРИСТИТИ...

ЗАБРАЊЕНО ПУШЕЊЕ

НЕШТО КАСНИЈЕ...

СРЕЋАНТИ ПУТ... ДО ПАКЛА!

ДОБРО ЈЕ... УЗЛЕТЕО ЈЕ!

СВЕ ИДЕ ПО ПЛАНУ! А ЈА... ДА СЕ ГУБИМ ИЗ ГРАДА ПРЕ НО ШТО СЕ НЕСРЕЋА ДОГОДИ!

УЗЛЕТАЊЕ ЈЕ БЕЗ ГРЕШКЕ! А МОРАМ ДА ПРИЗНАМ ДА МИ ОНАЈ МЕХАНИЧАР НИЈЕ БАШ УЛИВАО НЕКО ПОВЕРЕЊЕ! А САД НА ОДРЕЂЕНУ ВИСИНУ ОД 9000 МЕТАРА! ПРАВАЦ: 10 СТЕПЕНИ СЕВЕР-СЕВЕРОИСТОК...

У ТОМ ТРЕНУТКУ НА АЕРОДРОМУ У ВАШИНГТОНУ...

ЛЕТ НА ЛИНИЈИ 337! ВИСИНА 12,000 МЕТАРА, ПРАВАЦ: 10 СТЕПЕНИ ЈУГ-ЈУГОИСТОК!

У АВИОНУ...

ОВО МОЖЕ ДА БУДЕ ПОСЛЕДЊИ ПОТЕЗ У НАШЕМ ПРИКУПЉАЊУ ДОКАЗА ПРОТИВ СИНДИКАТА ГАНГСТЕРА...

ДА... АКО СЕ СВЕДОЦИ У РЕНОУ НЕ УПЛАШЕ У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ!

ДВА САТА КАСНИЈЕ...

СИГНАЛ ДА СЕ ПРИБЛИЖАВА НЕКИ АВИОН! НА ИСТОЈ ЈЕ ЛИНИЈИ КАО И ЈА... САМО НА ДРУГОЈ ВИСИНИ!

БАШ ДА ПРОВЕРИМ ВИСИНУ! ЧУДНО... ПОПЕО САМ СЕ ЗА ВИШЕ ОД 300 МЕТАРА!

НАЈБОЉА ЋЕЛИЈА

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

У ЊУЈОРКУ

Крајем лета 1870. године, Џозеф Фајф, поручник америчке морнарице, био је унапређен и премештен из Њу Лондона за заповедника једне лаке крстарице која се налазила у водама Далеког истока. У акту о премештају стајало је да „поручник Фајф треба да отпутује на Далеки исток преко Сан Франциска, што је значило да пре него што се укрца на брод треба да пређе преко читаве Северне Америке — од обале Атлантског до обале Тихог океана!

Фајфову срећу због тога што је постао заповедник брода кварило је само једно: пут од Њу Лондона до Сан Франциска био је окуп, а он није имао новца. Како да отпутује?

ИЗВРШИТЕ НАРЕЂЕЊЕ!

Све до 70-их година прошлог века у америчкој морнарици постојала је једна уредба по којој су премештени официри морали сами да плате све путне трошкове. Накнаду су могли да траже тек пошто ступе на нову дужност. Али, често се догађало да им се та накнада призна и исплати тек после неколико година. Због тога је већина официра, нарочито оних који су имали породицу, била задужена до грешке.

Џозеф Фајф већ је имао прилику да се лично увери у спорост администрације у морнарици: један његов путни рачун није био исплаћен ни после три године! Он није желео да поново запада у дугове, па се обратио својој команди у Њу Лондону и замолио да му се новац за пут исплати унапред или да му се купи возна карта. Није добио ни једно ни друго. Тада се обратио министарству морнарице у Вашингтону. Одговор који му је упутио начелник навигационог одељења гласио је:

— Ваш захтев противи се правилима морнарице. Извршите наређење!

Фајф је дуго гледао у то парче беле хартије с кратким наређењем. Затим је узео акт о премештају који му је истовремено донео и радост и бригу. Акт се завршавао уобичајеном реченицом: „Док не стигнете на нову дужност, извештавајте нас о току путовања!“ Међутим, у њему није стајало кад треба да стигне у Сан Франциско, нити каквим превозним средством да путује. Наједном, Фајфово лице се разведрило и он је безбрижно отишао на спавање.

ТО СТЕ ТРАЖИЛИ

Сутрадан, 25. августа, поручник је устао још пре сванућа, обукао своју најбољу униформу, привезао мач уз малу ручну торбу и кренуо на пут. Кад је сунце прануло, он је већ био далеко одмакао од последњих кућа у Њу Лондону. У сумрак је стигао у Ист Хеден и упутио се право на пошту, одакле је начелнику навигационог одељења послао следећи телеграм:

„25. август 1870. По акту бр. 1998 старији поручник Џозеф П. Фајф на путу из Њу Лондона за Сан Франциско. Пешице. Телеграм шаље да би обавестио о току пута. Данас превалио добре 22 миље. Ноћ ћу провести у једној сенари на Маунт Парнасу. С дубоким поштовањем Фајф“.

Идућих неколико дана, он је сваке вечери слао по један телеграм:

„26. август 1870. На путу. Пешице. Данас превалио 31 миљу. С љубазним допуштењем председника бристолске општине, провешћу ноћ у његовој штали. Приметио да он има добре мазге, нарочито погодне за тропске крајеве. Препоручујем да се за њих заинтересује морнарица“.

„27. август 1870. На путу. Пешице. Данас само 15 миља. Киша падала читав дан. Провешћу ноћ у Личвилду с пријатељем свог оца генералом Холмсом. Налазим да су чизме поморских официра непогодне за дуже пешачење. Предлажем да се овај проблем испита у министарству“.

„28. август 1870. На путу. Пешице. Ноћ ћу провести у Лејквилу. Околина дивна. Намеравам да ту саградим кућу кад ми мини-

старство исплати рачун за путне трошкове поднете пре три године. Сутра улазим у државу Њујорк“.

„29. август 1870. На путу. Пешице. Превалио 28 миља упркос подераним ципелама. Народ овде ненавикнут на морнарске униформе. Велика гомила ишла за мном. Певао им морнарске песме. Становништво сматра за видан знак демократије што један командант брода, идући на нову дужност треба да препешачи 3000 миља. Шеф полиције у Хадзону, Њујорк, дао ми најбољу ћелију у затвору за конач“.

НАДМУДРИО ИХ

„30. август 1870. На путу. Пешице. Стигао у Албани. Молим да се официр за регрутацију овласти да ми изда нове ципеле. Чизме се распале данас у подне. Ушао у Албани босоног. Остаћу у хотелу „Сјуард“ два дана у очекивању одговора. Трошкове у хотелу плаћам на тај начин што радим као келнер. Овдашњи рум бољи од оног који добијамо у морнарици.

Шаљем узорак. С дубоким поштовањем Фајф“.

Сутрадан увече официр за регрутацију послао је у хотел гласника да пронађе и позове поручника Фајфа. У парадној униформи и са позајмљеним ципелама отишао је Фајф у уред за регрутацију.

— Имам телеграм за вас — рекао му је официр. — Ево га.

Телеграм је гласио:

„Поруку предати поручнику Ц. Фајфу сада у хотелу „Сјуард“. Министар морнарице овлашћује официра у Албанију да вам изда ципеле и да вас снабде путном картом за најбрже превозно средство од Албанија до Сан Франциска. С дубоким поштовањем шеф навигационог одељења“.

Тако се у Албанију завршио први део путовања Џозефа Фајфа. Убрзо после тога министарство морнарице изменило је своју уредбу о плаћању путних трошкова премештеним поморским официрима надајући се да ће се прошлост брзо заборавити. Али, преварили су се: о необичном службеном путовању поручника Џозефа Фајфа и данас се са смехом прича међу америчким поморцима! К. В.

НАПРЕД ЈЕ ИШАО ПОРУЧНИК ФАЈФ У ПОЦЕПЕНИМ ЦИПЕЛАМА И ПЕВАО МОРНАРСКЕ ПЕСМЕ, А ЗА ЊИМ ГОМИЛА СВЕТА. УБРЗО ЈЕ МОРАЛА ДА СЕ УМЕША ПОЛИЦИЈА.

ЗАБАВНИК ВА

МОДА ЗА ЗИМУ 72.

ВУНА ОД ГЛАВЕ ДО ПЕТЕ

„Креирај себи модел од вуне“ — тако је гласио позив упућен нашим читаоцима у ЗАБАВНИКУ број 1033. Одзив је био велик и жири коме је председавала МИРА ЧОХАЦИЋ, наш познати модни, позоришни и тв. креатор (креирала је моделе и за популарну емисију за младе МАКСИМЕТАР), СЛОБОДАН ЈАКОВЧЕВСКИ, представник ТЕТЕКСА из Тетова и један члан редакције ЗАБАВНИКА имао је тежак задатак. Требало је од 6500 приспелих модела изабрати 10 најуспелијих. Пошто су модели заиста били леви, то је ЗАБАВНИК поред ових 10 аутора чије моделе доносимо на овим странама, наградио још четворо учесника (њихови модели носе бројеве 2, 9, 11, 14) вуном од које ће они сами моћи себи да исплету ове лепе комплете. Десет исплетених модела награђени читаоци ће добити до 25. новембра ове године!

10. АНА БАЛОГ, Осиек, 11. БОРИСЛАВ ЛУКОВИЋ, Београд, 12. ДРАГАНА ДУРМАН, Лешница, 13. ЈЕЛИЦА ПЕТРОВИЋ, Добој, 14. КОРНЕЛИЈА ПИВАЧ, Вршац.

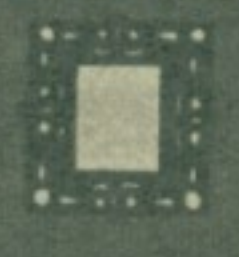

»САВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА«

НАГРАДЕ ЗА СПОМЕНАР »ЈА«

Ja...

У „Забавницима“ бр. 1033, 1034 и 1035 објавили смо наруџбеницу за споменар „ЈА“.

Издавачко-штампарско предузеће САВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА примило је преко 1700 наруџбеница за овај споменар. Десетог новембра обављено је извлачење награда на срећу. Комисија, коју су сачињавали: три службеника Савремене администрације и један члан редакције Политикиног забавника извукла је међу наруџиоцима добитнике.

ГРАМОФОНЕ су добили:

1. Даворка Мандушић, Вогошће, Моше Пијаде 47

2. Катица Међери, Сента, Молнара Петера 12

КОМПЛЕТНУ ШКОЛСКУ ЛЕКТИРУ од I до VIII разреда добила је:

3. Азра Јапић, Сарајево, Истарска 13/2

ГАРНИТУРУ „МОНБЛАН“ ПЕРА добила је

4. Марија Хорват, Палић, Викенд насеље „8 март“

САВРЕМЕНА АДМИНИСТРАЦИЈА ће поштом послати награде награђеним читаоцима Политикиног забавника.

хумор

— „Земља!“

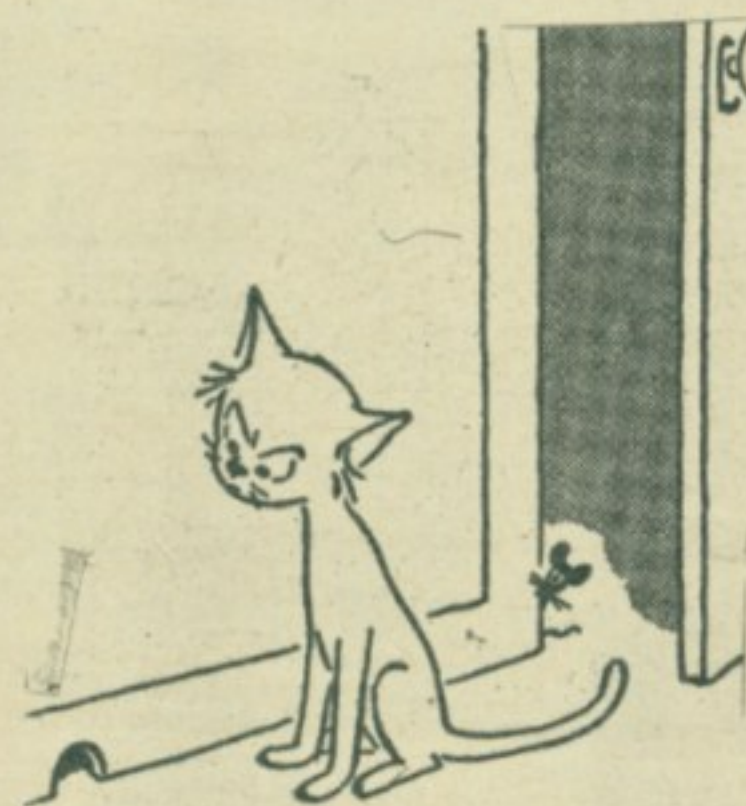
— „Вода!“

— Ала је овај невоспитан!

— Душко обожава животиње!

БЕЗ РЕЧИ

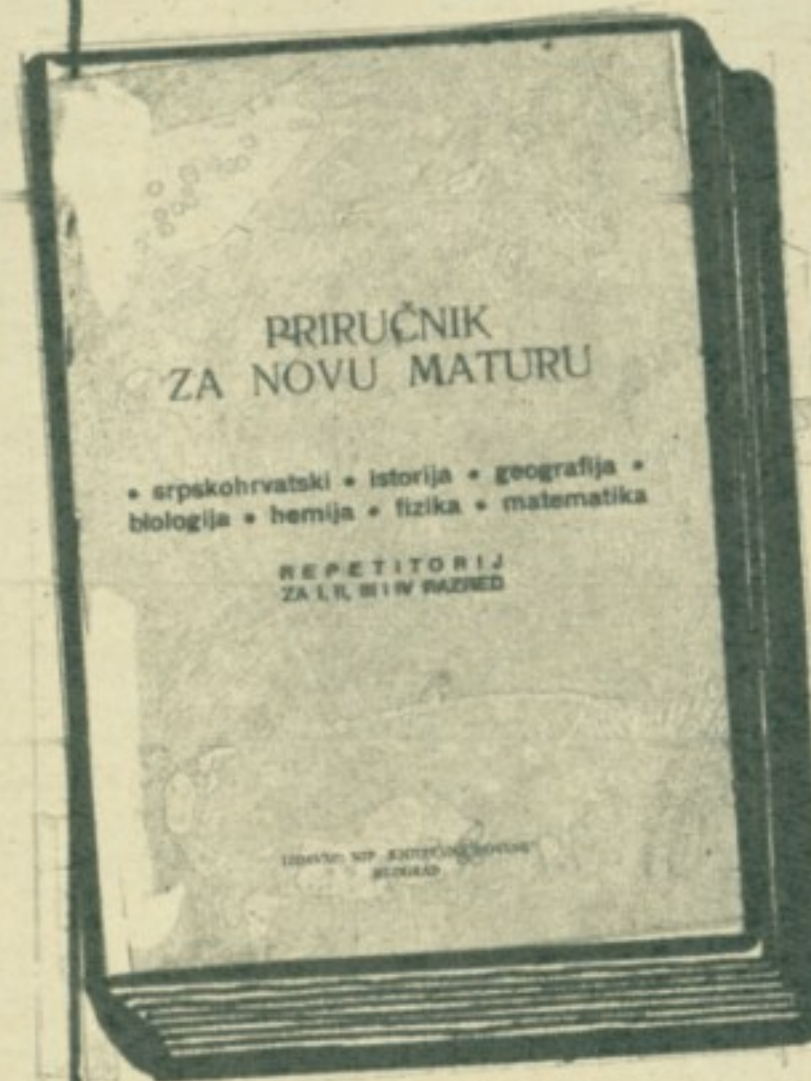

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

По канџама се познаје лав

(Грчка пословица)

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

НОВИ ПРИРУЧНИК ШТЕДИ ВРЕМЕ И ТРУД МАТУРАНТИМА!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ И МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити пожељем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

$$3x + 5y = 5(x+y)$$

„ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ за прве разреде средњих школа — једина књига у нашој земљи из које ученици могу лако да науче КАКО СЕ ИЗРАЂУЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ! Књига садржи КОМПЛЕТНУ ИЗРАДУ СВИХ ЗАДАТАКА. Испорука одмах. Плаћање приликом преузимања од поштар. Цена 30 н. дин. Наручите писмом или дописницом на адресу: МАТЕМАТИКА, Сарајево, Д. Манџина 16.

7

дана
увек
с вама

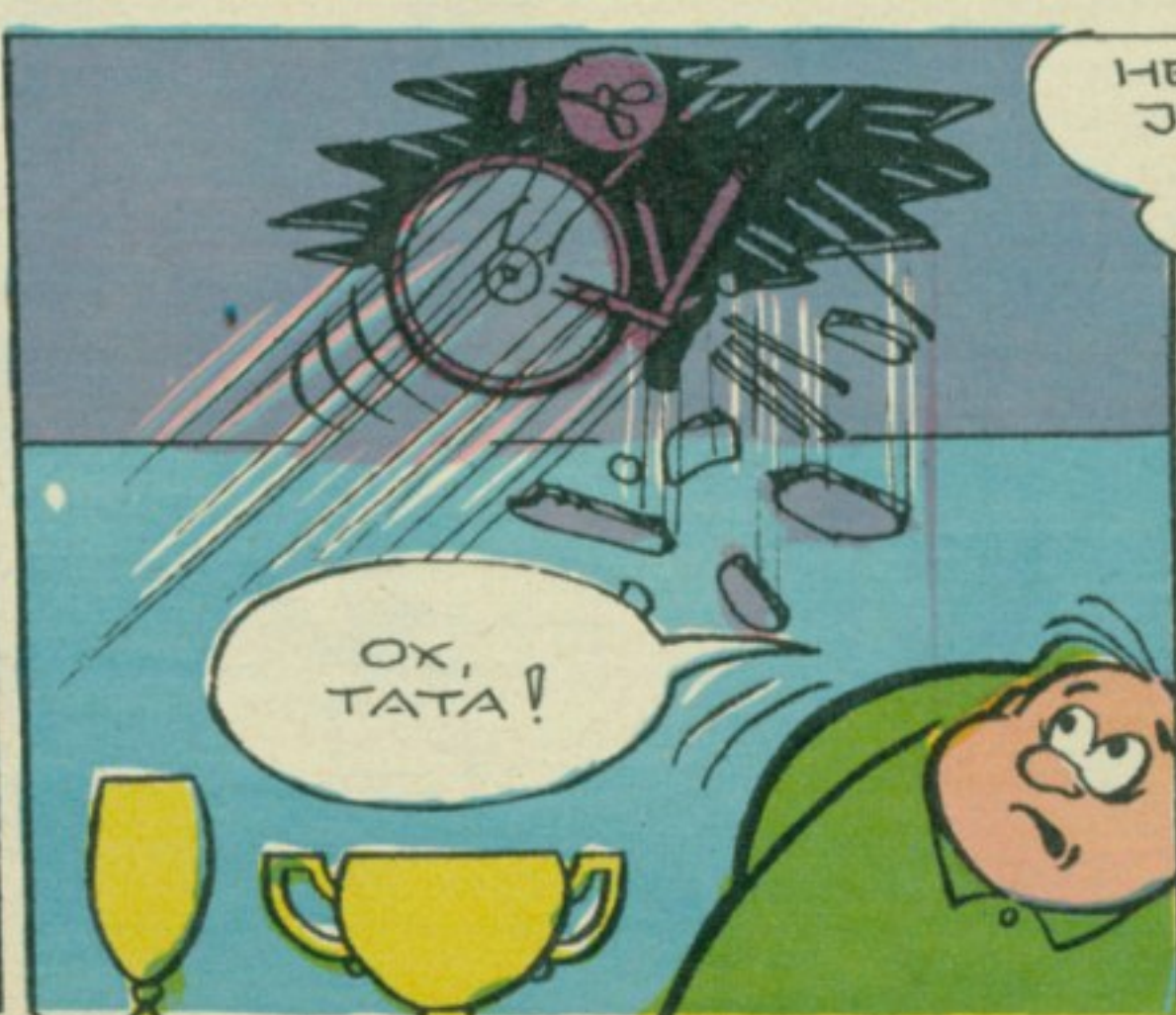
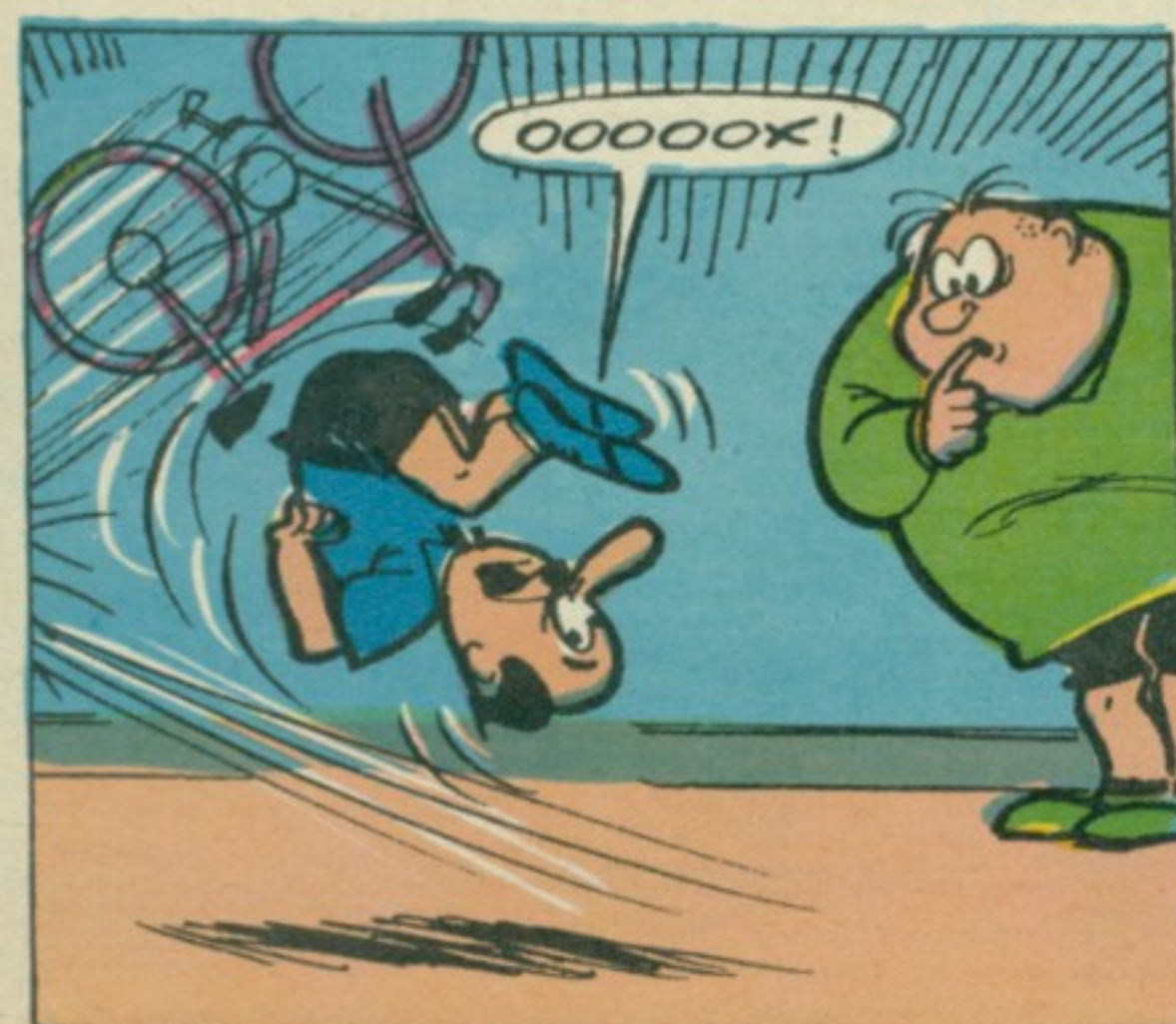

ЏОЗЕВ РОЂЕНДАН

Мој јешаша луд за спортом

ВЕШАЛА ЗА ДОКТОРА

стоје. Нека допреми и мајмуне. Морамо поново да се прехладимо, па макар умрли!

Кућање у вирусима

Од свих болести које су напале човечанство ниједна није погодила већи број људи од кијавице. Друге болести доносиле су одузетост и смрт, она је доносила само мучење али га је доносила милионима људи.

Све док се тог кишног новембарског дана није појавила вест у новинама:

„Кофин ставља тачку на кијавицу!“

Доктор Кофин и његови сарадници успели су да издвоје узрочник кијавице и установили да то није ни вирус ни група вируса, већ комплекс вируса који је способан да у свако доба промени своју молекуларну структуру да би одолео покушајима медицине или самог организма да га сузбије.

Доктор Филип Досон сматра да вирусни комплекс може бити уништен само ако се „замрзне“ у једној структури довољно дуго да организам може да га разори. Група је недавно убризгала „замрзнуте“ вирусе под кожу пса. На крају је доктор Кофин себе вакцинисао! За њим су то учинили и његови сарадници Филип Досон и Џејк Мајлс, а онда — 600 студената са универзитета. Кијање, шмркање и кашљање је престало. У учионицама, библиотекама и ходницима завладала је поново блажена тишина иако је новембар.

Тврдоглава Ели

У одушевљеној маси било је и неповерљивих.

— Божеш да причаш колико хоћеш — говорила је Ели Досон. — Дећу те проклете идјекције.

— Баш си неразумна! — нервирао се Филип. Више од 15 дана вучеш ту кијавицу. Не можеш ни да дишеш како треба, ни да једеш, ни да спаваш.

— Дећу идјекције! — поновила је тврдоглава Ели.

— Али зашто? Само један мали убој игле. Нећеш ни осетити.

— Зато што де поддосим игле! — узвикнула је и бризнула у плач.

— Зашто бе де оставиш на биру?

— У реду, Ели, нико те не тера на оно што не желиш. Али, ти заиста имаш кијавицу! — рече он, мрштећи се. — Ставила си толико парфема да би могла и вола да убијеш!

Следећег јутра пробудио се нагло мислећи да ће се угушити. Тежак, сладуњав мирис натапао је собу. „Нема потребе да дижем панику“, мислио је. „Сигурно је оборила бочицу на под док се облачила“. Он повуче дим и спопаде га жесток напад кашља. Мирис ди ма гушио га је.

— Ели! — излетео је из собе, бацивши цигарету у лавабо. — Ели! — викао је. — У кући нешто гори! Ели, забога, шта радиш ту! — узвикнуо је улетевши у кухињу.

— Пржиб ти доручак — рекла је мирно жена.

— Али, зар не осећаш мирис? — Какав бирис?

— Од кафе, сланине... Приђи ближе.

Мирисала је на сланину, на кафу, на пржен хлеб, али највише на парфем.

А Л А Н Н У Р С

ЧИТАЊЕ ОВЕ ПРИЧЕ ЗАБРАЊЕНО ЈЕ ОНИМА КОЈИ БАР ЈЕДНОМ У ЖИВОТУ НИСУ ИМАЛИ КИЈАВИЦУ!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

— Јеси ли стављала парфем одјутрос?

— Ди капи!

— Извини, мора да сам почео да уображавам. Превише радим. — Насуо је кафу и донео шећер. Али није могао ни да је окуси. Непријатан прејак мирис ширио се из ње.

Филипу је полако свањивало. Парфем, кафа, цигарета... Спустио је шољу на сто.

— Дај ми шешир — рекао је гушећи се. — Морам у лабораторију.

У граду је било још горе. Док је чекао аутобус, издувни гасови аутомобила терали су га да кашље до суза. У аутобусу је било као у мушкој свлачионици после утакмице.

На степеницама универзитета срео је Џејка Мајлса. Један поглед на њега био му је довољан.

— Ја знам у чему је ствар! — узвикнуо је одједном Џејк. — Погледај све животиње са добрим њухом — пса, на пример. Ниједан пас се никад није разболео од кијавице. Зашто? Зато што пси немају те вирусе!

— Глупости! — рече Кофин. — А ми?

— Ми смо их имали читавог живота. Налазили су се у слузокожи носа и грла, на завршницама нерава, смањујући им тако осетљивост. Били су саставни део наше грађе...

... док их ми нисмо уклонили нашом генијалном вакцином — завршио је с подсмехом Филип. — Тако смо дали човеку његово нормално чуло мириса које никад није ни поседовао.

— И не верујем да ће сад бити одушевљен. — рекао је Кофин.

— Ни ја — сложио се Џејк. Мислим да ће убрзо почети неког да криви за то. — Обојица погледаше у Кофина.

— Момци, не будите смешни — рекао је Кофин, пребледевши. — Сви смо умешани у то. Не може те сада да ме оставите.

Разјарени сјуденџи

Телефон је зазвонио. Кофин је дигао слушалицу.

— Докторе, — рекла је секретарица — један студент се управо пење код вас. Говори нешто о распрзању голим рукама...

Кофин спусти слушалицу. Дрхтао је:

— Убиће ме... Филипе... Џејк. Помозите!

Филип је уздахнуо и закључао врата:

— Пошаљи девојку доле у фрижидер и нека донесе све залихе „смрзнутог“ вируса које тамо по-

Наредних дана запрашивали су своје носеве огромним количинама „смрзнутог“ вируса. Нико није ни шмркнуо. Убризгали су га у кожу, под кожу, у мишиће, у вене. Пили га, купали се у њему.

Али нису се прехладили. Држали су дијету, носили мокра одела, искључивали грејање и отварали прозоре пуштајући оштар зимски ваздух унутра.

— Библија да би вас сву тројицу требало затворити — рекла је Ели једног зимског јутра, затекавши свог мужа испод хладног туша. Искурио ваб је бозак.

— Не разумеш — рекао је Филип. — На сваки начин морамо добити кијавицу. А ми, једноставно, не можемо да прехладимо ни мали прст! Та антитела сувише добро обављају свој посао.

— Па, добро, — божда божете

да продајете нека адти-адтитела да се побриду за њих.

— Ели, ситуација није за шалу... Филип је застао усред реченице, размишљајући о Елиним речима. Затим је пожурио у лабораторију.

— Били смо прави идиоти... — почео је још с врата. — Решење нам је све време стајало пред носом.

— О чему говориш? — упитао је Џејк.

— О анти-адтителима — рекао је Филип. Дајте овамо те студенте и неколико мајмуна.

Следећих дана врата лабораторије била су закључана, а телефони ископчани. Унутра се одвијала прозничави активност. „Нервни завршци“ тројице истраживача постајали су све осетљивији. Али, рад се настављао упркос мирисима. У лабораторију су непрекидно стицали прехлађени мајмуни. Студенти су гунђали, али су сарађивали.

Збојом, Џејк!

На крају прве недеље половина мајмуна поново је добила кијавицу. Филип је с задовољством посматрао резултате. Дошао је дан када је и сам себи убризгао под кожу млечнобелу течност, а нос и грло обилно запрашио вирусом. За тим су сели и чекали.

После три дана још су само чекали.

— Штета! Била је то велика идеја — рекао је коначно Џејк. — Ни је успела, то је све.

Филип је климнуо главом. Обојица су смршали и добили велике подочњаке. Џејково десно око почињало је неконтролисано да жмирка кад год би му се неко приближио на мање од два метра. Више није трпео ни мирис најближег пријатеља.

— Не можемо даље овако. Људи већ дивљају.

— Где је Кофин?

— У болници. Онесвестио се. Привућају му се вешала.

Филип је уздахнуо:

— Па, мислим да је боље да се суочимо с тим, Џејк. Збогом! Драго ми је што смо се познавали.

Штета што је морало овако да се заврши.

— Био је то велики покушај, стари мој. — Да. Био је то велики...

— Филип прекиде реченицу исколачивши очи. Ноздрве су му подрхтале. Он удахну једном, затим још дубље. И — давно умртвљени рефлекс поново прорадише.

Филип је кихнуо!

Десет минута је кијао без престанка, све док се није нашао на поду, модар у лицу и борећи се за ваздух. Дигао се, бучно истресао нос у марамицу и тетурјући се пошао ка телефону.

— Придцип је био једноставан — рекао је, док му је Ели сипала у лавор топлу воду за ноге. — Цео проблем се састојао у тобе да се продаје адтитело против адтитела које дапада вирус. — Он снажно кину и усу у ноздрве неколико капљица осмежујући се срећно.

— Хоће ли боћи довољно брзо да га произведу?

— Табад да вребе — када људи буду почели поново да прижељкују кијавицу.

Ели Досон стави бифтек на сто.

Филип узме један залагај.

— Божда се вараб — рекао је, извадивши марамицу — али би се чиди да ћу овог пута остати прехлађед заувек. Осиб ако де пронађем деко адтитело против адтитела против адтитела...

ГОСПОДАР МАМУТА

***** ПЛОЧА ЗА ВАС *****

Грешници

После веома успешне „РИЈЕКЕ СНОВА“ ВИС ГРЕШНИЦИ издали су у продукцији Југотона и нову плочу „ТИРИРИ ХУАНИТА“. То је симпатична и лако прихватљива композиција за слушаоце свих узраста. На „Б“ страни налази се композиција „ЈЕДИНО ЉУБАВ“ са којом „ГРЕШНИЦИ“ неприметно присвајају озбиљнији стил. Цена 7,70 дин.

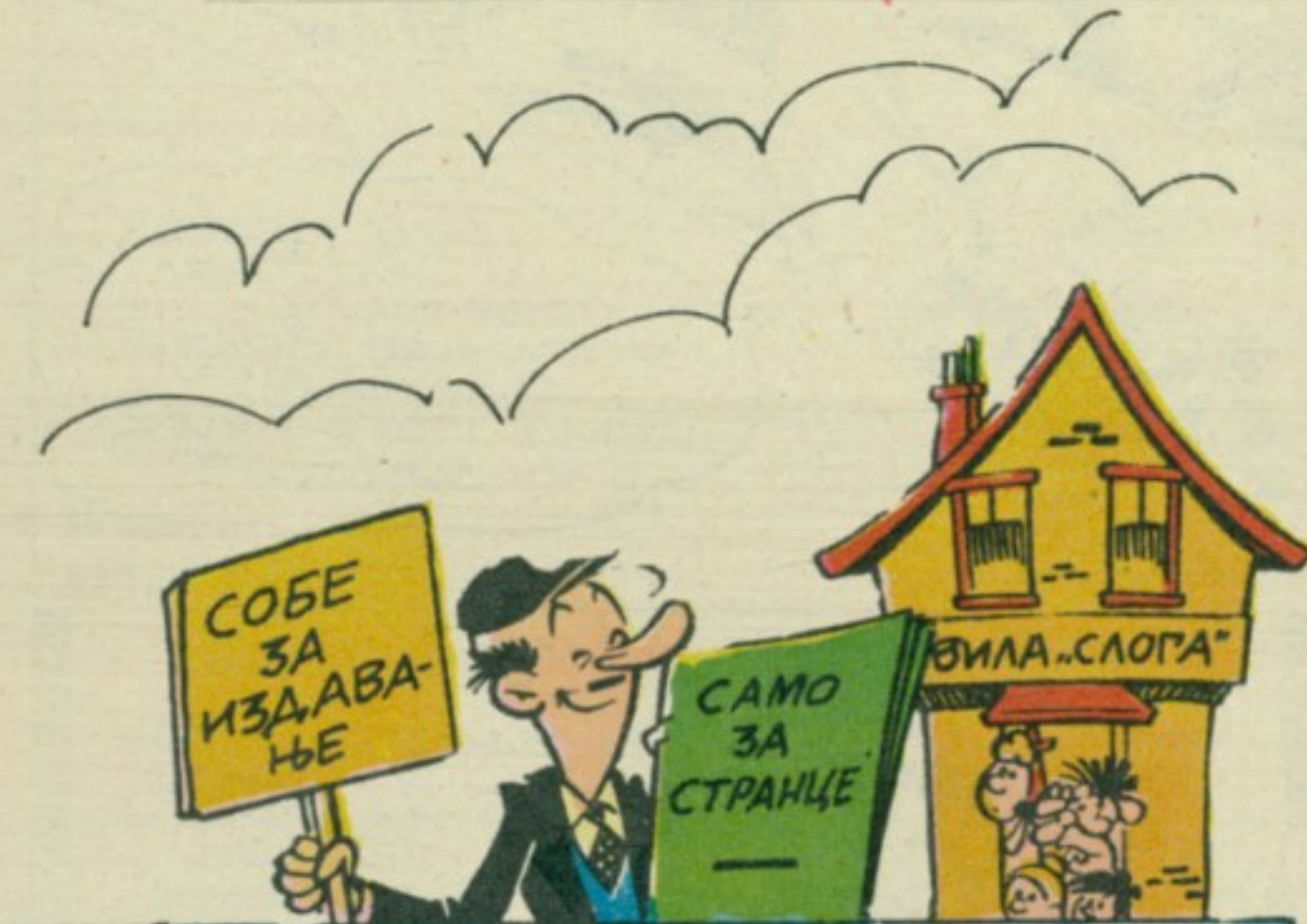
Лептир

Велики хит Данијел Жерарда »BUTTERFLY« — ЛЕПТИР који још заузима прво место на многим светским топ-листама појавио се и код нас у аранжману Арсена Дедића и изврсном извођењу Габи Новак. Друга, фестивалска композиција „ДУГО МЕ НИ БИЛО“ има елементе народне мелодије. Плочу је издао Југотон, а цена је 8,80 дин.

ПРВИЦИ БЕЗВЕЗИ

ТАТА НИЈЕ ИМАО НОВЦА ДА ОДЕ НА ОДМОР. ЗАШТО ОНДА НЕ БИ ИЗВУКАО НОВАК ОД ОДМОРАША...

ПА ВИ СТЕ ВЕК ИЗДАЛИ МОЈУ СОБУ!

И НАШУ! ГДЕ ЋЕМО СВИ МИ ДА СПАВАМО!

ХМ! НА ТО НИСАМ МИСЛИО!

АЛИ ТАТА СЕ, КАО И СВИ КОЈИ СЕ БАВЕ ТУРИЗМОМ, БРЗО СНАШАО!

ДЕЦА МОГУ И ОВАЈ!

АЛИ, ДОМАЋИНИ-МА СУ СМЕТАЛЕ РАЗНЕ НАПАСТИ...

ТАКО! ТУ НАМ БАР НЕЋЕ ДОСАЂИВАТИ ОНЕ ЖИВУЉКЕ ШТО ПУЗЕ!

'КУ НОК! ПРИЈАТНО! 'КУ НОК!

ЛЕПО СПАВАЈ!

АЛИ, ТЕ НОЋИ ЈЕ НАЛЕТЕО ПРАВИ УРАГАН...

А КАД ЈЕ СВАНУЛО ШАТОР СЕ ОПРОСТИО ОД БЕЗВЕЗИ...

ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ГДЕ СМО?

ГДЕ! ПА ОВО ЈЕ ТРОПСКО ОСТРВО!

КАКАВ ПРИЗОР!

СВЕ ЈЕ ТО ЊЕГОВА ПРЕШКА!

УМУКНИ И ВЕСЛАЈ!

БИЛО ЈЕ ИЗВРСНО! УОПШТЕ НИСМО РАЧУНАЛИ НА ИЗЛЕТ ДО ТРОПСКОГ ОСТРВА И СПЛАВАРЕЊЕ МОРЕМ! И ЈЕФТИНО ЈЕ! МОЖЕМО ДА ДОЂЕМО И ИДУЋЕ ГОДИНЕ!

ДОК СУ МАЈСТОРИ ОПРАВЉАЛИ КУЋУ НЕРВНО СЛОМЉЕНИ БЕЗВЕЗИНИ ПОТРАЖИЛИ СУ ЛЕКАРА...

ПРЕМОРЕНИ СМО! ШТА БИ СТЕ НАМ ПРЕПОРУЧИЛИ, ДОКТОРЕ?

ПА... ЈЕДНО ПУТОВАЊЕ МОРЕМ!

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Имам 14 година. Желио бих да се дописујем с другарицама и друговима из земље и иностранства. Волим забавну музику и Крунослава Слабинца. Навијам за „Партизан“. Скупљам марке и сличице „животињско царство“. Јожеф Чилег, Данка Митрова 27, 78000 Бања Лука.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије и иностранства. Имам 13 година. Језик дописивања српскохрватски и руски. Сакупљам „Кандит“ маркице и значке. Мирјана Ђукић, Индустријска 8, 21220 Бечеј.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 12 година и волим пливање. Сенка Мијатов, И. Л. Рибара 2, 23260 Перлез.

Имам 15 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм света. Навијам за „Партизан“. Скупљам разгледнице. Волим бит музику. Арбен Јајага, Ејуп Ватићи 3, 91250 Дебар.

Желела бих се дописивати са младима из свих крајева свијета. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Имам 15 година. Мира Начиновић, Матије Влачића 9/1 I зона, 51420 Лабин.

Желио бих да се дописујем са друговима и другарицама из цијеле земље и иностранства. Рођен сам 20. VII 1951. Волим кошарку и поп музику. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Дарко Шнајдер, Свакићева 66, 55000 Славонски Брод.

Имам 14 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм света. Језик дописивања: српскохрватски, мађарски и немачки. Магда Балинт, Бриг. Риста 91, 23272 Нови Бечеј.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Скупљам: салвете и сличице „Битка на Неретви“. Волим забавну и поп музику. Навијам за „Партизан“. Аница Кнежевић, Таткова 37, 18400 Прокупље.

Желио бих да се дописујем са младима и дјевојкама широм Југославије. Ученик сам гимназије и имам 18 година. Волим озбиљну, народну и забавну музику. Навијам за „Партизан“ а хоби ми је астрономија. Еуген Германис, Ивана Милутиновића 26, 51000 Ријека.

Имам 15 година. Желео бих да се дописујем са вршњацима и вршњакињама из наше земље. Скупљам „Кандит“ маркице и значке. Јован Катушин, Маршала Тита 3/6, 23000 Зрењанин.

Ученица сам VI разреда. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље, који воле стони тенис и Бобу Стефановића. У писму молим и фотографију. Снежана Михаиловић, село Градац код Баточине 34227.

* укршшене речи *

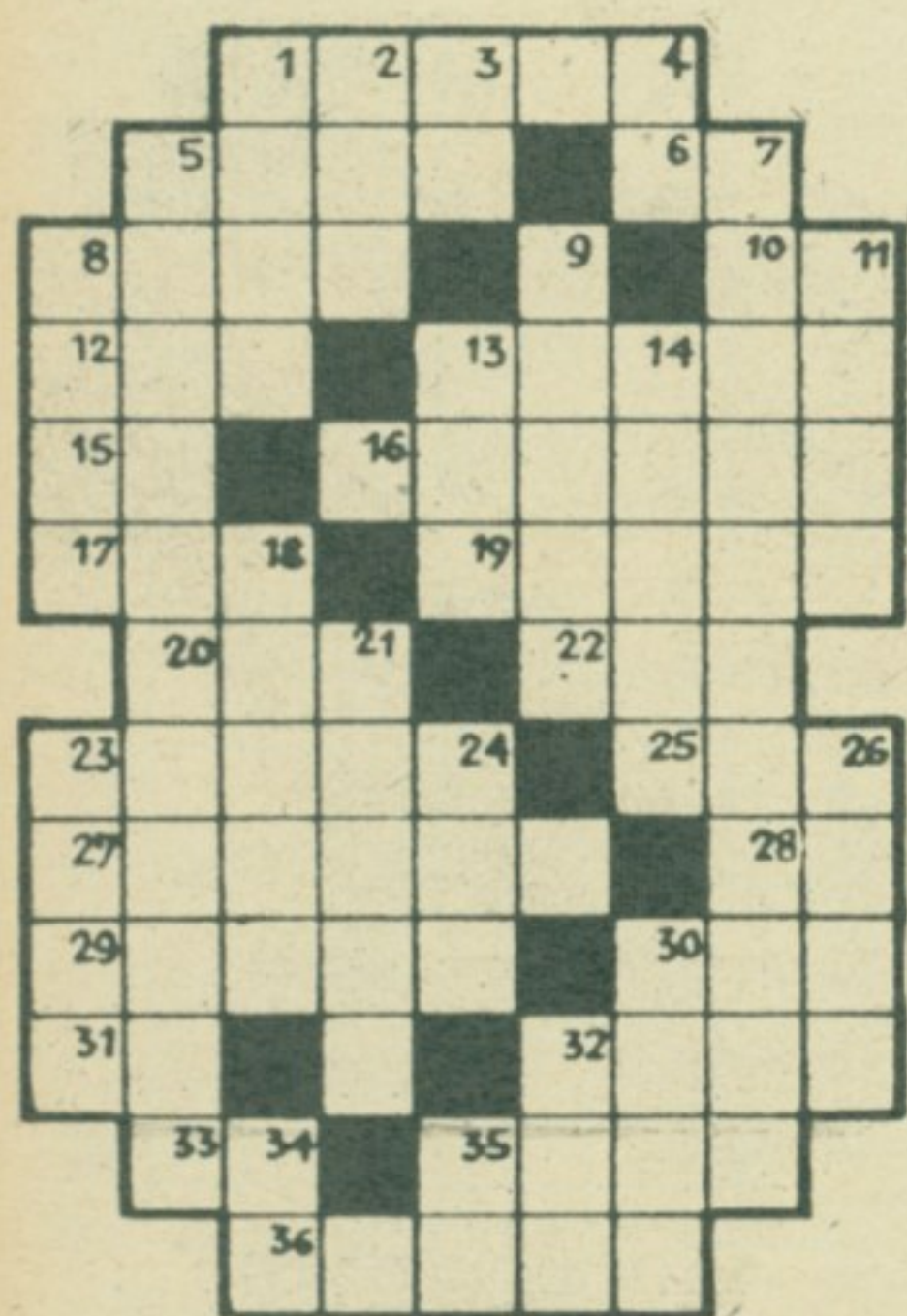
Водоравно: 1) врста тканине; 5) женско име; 6) памет; 8) мореуз између Црног и Азовског мора; 10) иницијали познатог руског физиолога; 12) језеро у Северној Америци; 13) пантљика; 15) окраћеница за телевизију; 16) ловац на животиње са скупочним крзном у Северној А-

мерици; 17) мушко дете; 19) лепљива маса коју луче четинари; 20) вуњена марама; 22) аждаја; 23) гусар; 25) лична заменица; 27) планински венац у Македонији; 28) шесто и десето слово ћирилице; 29) град у Западној Немачкој; 30) чврсто стање воде; 31) два сугласника; 32) француски књижевник („Нана“); 33) лична заменица; 35) решето; 36) крдо.

Усправно: 1) врста женске народне ношње у Индији; 2) крчаг; 3) иницијали нашег нобеловца; 4) хемијски знак за злато; 5) роман Меше Селимовића; 7) славни италијански вајар и сликар („Мојсије“); 8) енглески песник, романтичар (Цон); 9) врста позоришне игре; 11) гасовито стање неке материје; 13) чокот; 14) општа историја ликовних уметности од Соломона Ренака; 18) нација; 21) стовариште робе; 23) бод у игри; 24) музички израз; 26) опера Ђузепе Вердија; 30) игра на срећу; 32) део зграде; 34) историјско место у Малој Азији; 35) предлог.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Ипр; 4) дрозд; 9) „Слом“; 11) окер; 12) Токио; 14) аве; 15) рт; 16) Крк; 18) сз; а; 19) трола; д; 21) као; 22) Ерне; 24) Марс; 25) план; 26) арак; 27) Сар; р; 28) Солин; к; 31) ар; 33) под; 34) ал; 35) суд; 37) врана; 39) Кант; 41) алас; 42) анода; 43) Иса.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у страниј валути: DM 52 — \$ 14 — £ 78,40 — Sfr 61,60 — Skr 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

РАДУЈМО СЕ ДОК СМО МЛАДИ!

Драги Забавнице, на почетку сваког дела хумористичке серије „Дипломци“ глумци певају студентску химну »Gaudeamus igitur...« Волела бих да научим ту песму, а занима ме и њен превод. Молим те, ако за то имаш могућности да у свом следећем броју објавиш оригинал и превод те песме.

Наташа Радоњић, Београд, Устаничка 12

1. Gaudeamus igitur,
Iuvenes dum sumus.
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem
Nos habebit humus

2. Vita nostra brevis est,
Brevi finietur.
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter.
Nemini parcetur.

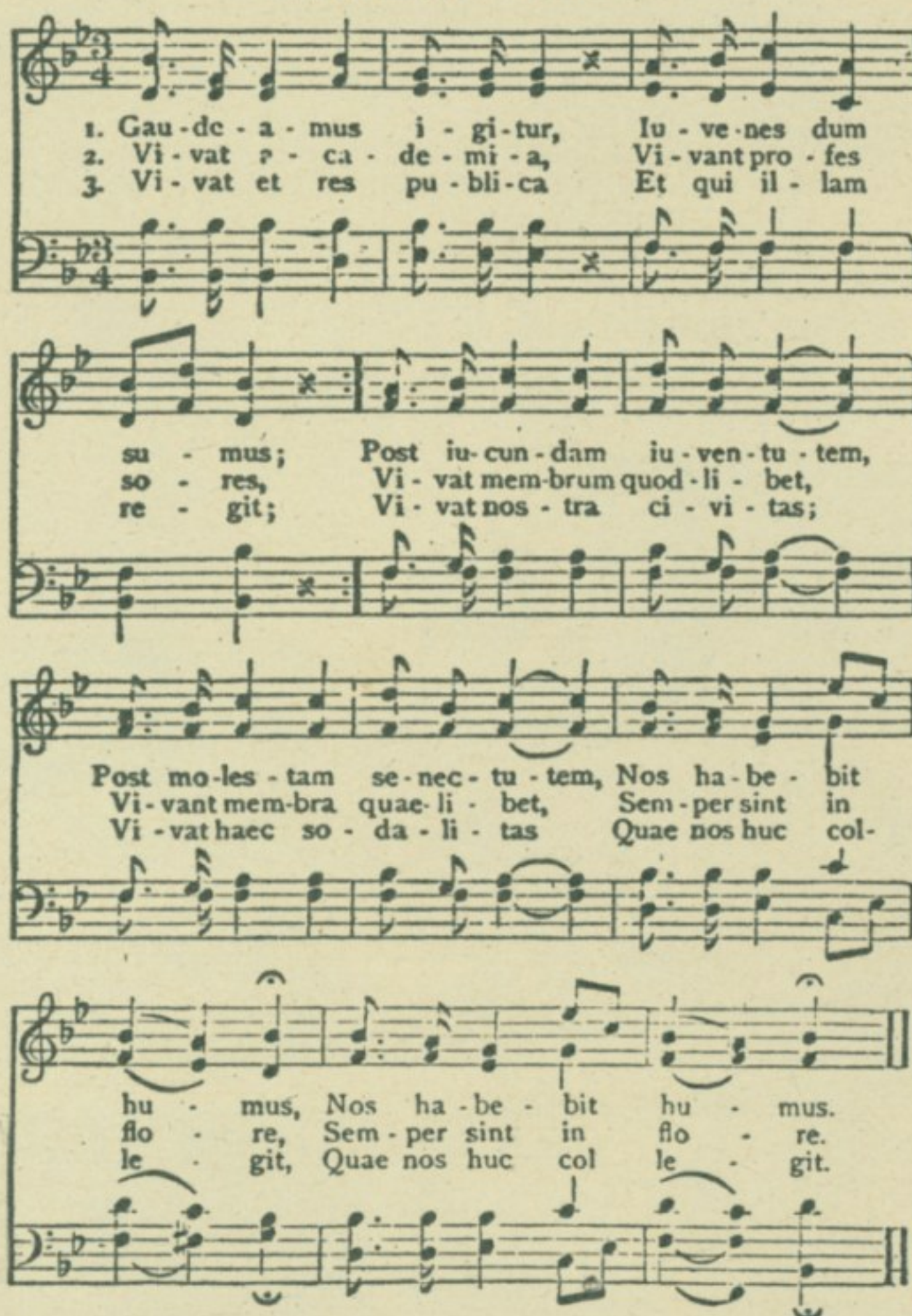
3. Vivat Academia,
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore!

1. Радујмо се
док смо млади.
После пријатне младости,
после тежке старости,
узеће нас земља.

2. Живот је наш кратак
и за кратко прође.
Смрт одједном долази,
сурово нас уграби,
никога не штеди.

3. Живела академија!
Живели професори!
Живео нам сваки члан!
Живели сви чланови,
свагда нека цветају!

GAUDEAMUS IGITUR

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

Решење криминалистичке
загонетке:

НЕОБИЧНА ПОШИЉКА

Јелдуз је осигурао пакет с обичним камењем на суму од два милиона динара као да је у њему право драго камење. Надао се да ће Цветић насести његовој превари а осигуравајуће друш-

тво му исплатити одговарајућу одштету. На његову жалост, Цветић као да је посумњао у њега, пакет није отварао док је био сам. Тако је Окац могао да га сними још запечаћеног са свих страна. Према томе, из затвореног пакета камење нико није могао украсти. Захваљујући Цветићевој будности и пажљивом оку инспектора Окца избегнута је једна превара.

